

De rest van de wereld begint hier!

lokaalmondiaal jaarverslag 2008

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 lokaalmondiaal in 2008	6
2 TV-programma's	12
3 Niet in het Nieuws	26
4 Beyond (y)our World	32
5 Projecten	40
6 Evenementen	48
7 Producties en films	58
8 Organisatie-ontwikkelingen	64
9 Jaarrekening	70

Colofon

Redactie André van der Stouwe

Eindredactie Sanne de Boer

Jaarrekening Jan Manders &
Peter van Maanen

Ontwerp & opmaak Margo Vlamings

Coverfoto Luuk Esser (Beyond (y)our
World student)

Foto's binnenwerk Heidi Fernandez
(p 24/25), lokaalmondiaal (overig)

Druk ngb raster, Kosovo

lokaalmondiaal

Velperbuitensingel 8

6828 CT Arnhem

www.lokaalmondiaal.net

© lokaalmondiaal april 2009

Voorwoord

Zo'n dertig jaar geleden sprak ik met het hoofd van een school in het Rwandese dorp Mata af dat alle leerlingen een opstel zouden maken. Over hun ouders en hun dorp, over hun plezier en hun verdriet, kortom over hun jeugdige kijk op de wereld. Wij kwamen na enige onderhandelingen de prijs overeen: een ballpoint (*le bic*) per ingeleverd opstel. Na een paar dagen kreeg ik een stapel schrijfblaadjes met kinderhandschriften die getuigden van het echte leven. Het bleek uniek materiaal voor de reportages die ik in Rwanda aan het maken was voor een aantal Nederlandse kranten. Nu beseft ik dat ik toen al 'lokaalmondiaal' bezig was: kleine dorpsbelevissen noteren als onderdeel van het grote wereldgebeuren, maar ook andersom: kijken naar de effecten van de grote wereld op het kinderleven in Mata.

Met zo'n voorgeschiedenis is het haast logisch om voorzitter te worden van lokaalmondiaal. Ik erfde in oktober 2008 veel enthousiasme. Van mijn inspirerende voorganger Ulrich Mans, van Stefan Verwer en Marc Broere, die lokaalmondiaal leidden, en van al die medewerkers die met veel inzet en plezier bezig zijn met lokaalmondiale informatie.

In tijden dat de ambachtelijke journalistiek een ongekende crisis doormaakt en er meer wordt vergaderd over bezuinigingen dan over inhoud, ervaar ik redactievergaderingen van lokaalmondiaal als heel verkwikkend. Jonge vakgenoten houden elkaar scherp met vragen over hoe je ontwikkelingen in de Derde Wereld kunt overbrengen op een breed publiek, niet door alles simpeler voor te stellen of te verkleinen, maar door het echte verhaal goed te laten zien. En door vervolgens die vaak onwelkome werkelijkheid niet te voorzien van snelle oneliners en gemakkelijke oplossingen. lokaalmondiaal wil kijkers en lezers bereiken met aantrekkelijk journalistiek vakmanschap, en niet met het opgeheven Nederlandse vingertje. Dat spreekt mij aan.

Het eerste half jaar dat ik nu meedoe, hebben we veel gepraat over samenwerking met gelijkgestemden. lokaalmondiaal werkt enthousiast mee aan de opzet van een breed mediahuis. In onze visie is dat huis niet één grote zaal waarin iedereen hetzelfde denkt en doet, maar een mediahuis vol verschillende kamers met een eigen sfeer, met eigenheid. Dat betekent samenwerken met behoud van ieders identiteit. Want naarmate samenwerkende organisaties steeds meer op elkaar gaan lijken, wordt die samenwerking minder vruchtbaar.

Toen wij eind vorig jaar in Utrecht een bijeenkomst belegden met een aantal van onze sponsors hoefden wij deze visie niet eens uit te dragen, want spontaan klonk het alom: 'lokaalmondiaal moet vooral zichzelf blijven.'

Daarom zijn wij er bijvoorbeeld trots op de nieuwe uitgever te zijn van *Vice Versa*. Daarom willen wij onszelf steeds weer vernieuwen met prikkelende journalistiek en uitdagende publieke debatten. Alleen al zo'n project om, samen met Free Voice en World Press Photo, jonge Afrikaanse sportverslaggevers voor te bereiden op het WK in Zuid-Afrika illustreert deze vruchtbare eigenzinnigheid van lokaalmondiaal.

Graag bedank ik iedereen die ons hierbij helpt.

Tony van der Meulen, voorzitter lokaalmondiaal

**Niet in het Nieuws,
Tanzania Beatrice runt een
boerderij met vijf koeien, waar
ze veel van houdt. Hun melk
verkoopt ze aan Tanga Fresh, een
fabriek die groot kon worden dank-
zij de eigenwijze Tanzaniaanse
houding tegenover
internationale
handelsverdragen**

1

lokaalmondiaal in 2008

lokaalmondiaal maakt televisie- en videoproducties, en organiseert journalistieke debatten en uitwisselingsprogramma's. Door internationale issues vanuit lokaal perspectief te belichten wil lokaalmondiaal bewustwording creëren over internationale samenwerking en respect bevorderen voor andere culturen.

In de programma's van lokaalmondiaal staat de koppeling tussen lokale onderwerpen in Nederland met mondiale thema's centraal. lokaalmondiaal betreft de kijkers van lokale en regionale televisieomroepen bij mondiale vraagstukken door de relatie tussen het 'lokale' en het 'internationale' inzichtelijk te maken aan de hand van herkenbare situaties. Zo stelt lokaalmondiaal de kijker in staat om een verband te leggen tussen de eigen woonplaats en mondiale onderwerpen. Complexe processen rondom globalisering, internationale handel, vluchtelingenvraagstukken, schuldenproblematiek en ontwikkelingsamenwerking worden vertaald naar concrete items met lokale relevantie. De kracht van het concept ligt in de directe herkenning van de lokale situatie en de kennismaking met de mondiale component daarvan. Hiermee biedt lokaalmondiaal een alternatief voor de huidige media, die doorgaans het lokale en het mondiale gescheiden benaderen.

lokaalmondiaal stimuleert actieve betrokkenheid van kijkers bij de uitzendingen en campagnes. We bieden zodoende een concreet handelingsperspectief aan kijkers, luisteraars, lezers en internetbezoekers die in aanraking komen met de bewustwordingscampagnes en onderwerpen die mainstream media niet in het nieuws opnemen.

VISIE

lokaalmondiaal werkt vanuit de overtuiging dat iedere persoon op elke plaats in verbinding staat met de rest van de wereld. Arm met rijk, machtig met machteloos, Uganda met Utrecht. In de huidige wereld hangt het lokale nauw samen met het mondiale. Iedere actie, waar of op elk moment dan ook, heeft consequenties elders. De rest van de wereld begint daarom hier. lokaalmondiaal streeft naar gelijkheid, tolerantie en begrip, zowel lokaal als mondiaal. Veel mensen denken te snel dat ze niets kunnen veranderen. lokaalmondiaal is het daar niet mee eens. We geloven juist dat iedereen een bijdrage kan leveren aan een beter leven. Overal en voor iedereen. De rest van de wereld begint namelijk hier.

MISSIE

lokaalmondiaal wil bewustwording creëren over internationale samenwerking, en begrip voor andere culturen bevorderen. lokaalmondiaal informeert mensen over wereldse onderwerpen en stimuleert ze om zich actief in te zetten voor het welzijn van anderen. lokaalmondiaal bereikt dit door prikkelende televisieprogramma's en documentaires uit te zenden, door het organiseren van debatten en het voeren van publieke campagnes. Door het doelgericht gebruik van 'traditionele' én nieuwe media garandeert lokaalmondiaal een mediapresentatie die complexe onderwerpen op aantrekkelijke wijze vertoont - en zodoende een 'groter' Nederlands publiek bereikt. De producties van lokaalmondiaal worden mogelijk gemaakt door een internationaal netwerk van professionele medewerkers. De redactieleden zijn afkomstig uit verschillende disciplines, zoals journalistiek,

ontwikkelingswerk en communicatie, en zorgen voor een frisse kijk op internationale vraagstukken.

DOELSTELLINGEN

De doelstellingen van lokaalmondiaal zijn als volgt vastgelegd in de statuten:

- 1.** bewustwording creëren over internationale samenwerking en ontwikkelingslanden vanuit het lokale en regionale perspectief;
- 2.** het informeren over en stimuleren van activiteiten op het gebied van internationale samenwerking en duurzame ontwikkeling;
- 3.** het creëren van draagvlak binnen de media voor het uitzenden van programma's over (initiatieven voor) ontwikkelings-samenwerking en duurzame ontwikkeling;
- 4.** het maken, ontwikkelen en/of bedenken van (televisie)programma's;
- 5.** en het verrichten van alle verdere handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Naast deze hoofddoelstellingen probeert lokaalmondiaal integratie, onderlinge verdraagzaamheid en belangstelling voor internationale samenwerking te bevorderen door in onze programma's aandacht te besteden aan culturele normen, waarden en gewoonten van migranten en minderheidsgroeperingen die in het zendgebied van de omroepen gevestigd zijn. In toenemende mate verbreden we onze interessegebieden. Zo besteden we aandacht aan de invloed van Europa en aan de link tussen sport en ontwikkeling.

2008: een fundament onder de toekomst

Met het aantrekken van Marc Broere als hoofdredacteur kreeg lokaalmondiaal begin 2008 de zo gewenste journalistieke impuls. We creëerden een nieuwe journalistieke agenda en formuleerden de volgende inhoudelijke uitgangspunten voor de programma's:

1. tips voor de praktische idealist: lokaalmondiaal is praktisch ingesteld en geeft dus tips en antwoorden aan kijkers, biedt waar mogelijk een handelingsperspectief.

2. de gevolgen van globalisering: lokaalmondiaal kijkt kritisch naar de gevolgen van globalisering, analyseert trends en vertaalt deze trends naar de lokale context: Wat heeft houtkap te maken met onze consumptie? Wat is de relatie tussen armoede en milieuproblemen hier en daar? Waar komt onze koffie vandaan? Wat gebeurt er met de melk die wij niet consumeren?

3. ontwikkelingssamenwerking: lokaalmondiaal geeft de doe-het-zelver tips en legt uit wat de achtergronden van de hulp zijn: wat doen ontwikkelingsorganisaties eigenlijk en hoe werkt noodhulp? Ook wordt er kritisch naar hulporganisaties gekeken: doen ze wel altijd zulk goed werk? En waarom is het armoede-probleem nog niet opgelost?

4. beeldvorming: lokaalmondiaal kijkt kritisch naar de beeldvorming in media: zijn ontwikkelingslanden allemaal hetzelfde? Hoe leven mensen in die landen eigenlijk? Krijgen wij wel een goed beeld van Afrika? Zijn daar ook gelukkige mensen? Zijn er ondernemers of houden Afrikanen alleen maar hun hand op voor liefdadigheid?

Vragen en thema's die de aanzet gaven tot de programma's die lokaalmondiaal in 2008 produceerde. Programma's die niet alleen op

televisie te zien waren, maar veel breder werden uitgezet. Zo presenteerde lokaalmondiaal zich tijdens debatten, in tijdschriften en op internet.

Omdat internet steeds belangrijker wordt, vormt www.lokaalmondiaal.net een substantiële aanvulling op de programma's. lokaalmondiaal werkt samen met het Utrechtse Tatemae, dat bij het gros van de communicatietrajecten is betrokken en al verschillende websites met ons heeft ontwikkeld.

De groeiende betekenis van internet motiveert het steeds meer crossmediaal functioneren van de redactie. De individuele redacteur is al lang niet meer alleen verantwoordelijk voor het maken van een bepaald item, maar houdt ook het bijbehorende deel van de website bij en levert een bijdrage aan debatten en presentaties.

Verder is lokaalmondiaal actief op zoek geweest naar samenwerking met andere organisaties. Daarbij hebben we ons vooral gericht op andere journalistieke platforms zoals OneWorld en tijdschriften als *Vice Versa* (zie kader), *onzeWereld* en *Internationale Samenwerking*. Ook mainstream media als *Trouw* en *de Volkskrant* hebben zowel artikelen als video-reportages van lokaalmondiaal gepubliceerd, en ook bijvoorbeeld de website van Voetbal International besteedde aandacht aan onze projecten.

Het Beyond (y)our World-netwerk is zowel nationaal als internationaal verder uitgebreid en de samenwerking met Hogescholen voor Journalistiek is vastgelegd. lokaalmondiaal sloot bovendien een samenwerkingsovereenkomst met de Londense Television for the Environment (TVE), die uitzendt op BBC World. Het omvangrijke netwerk van deze organisatie en de uitzendmogelijkheden via BBC World dragen sterk bij aan de profilering en reikwijdte van lokaalmondiaal.

Banden met verschillende ontwikkelingsorganisaties zijn aangehaald. In het kader van Beyond (y)our World met ICCO, NCDO en Free Voice, en rond The Road to 2010 met zowel Free Voice als World Press Photo. Tot slot is een partnerschap gesloten met stichting Cool-politics om debatten en events te organiseren over internationale samenwerking en duurzame ontwikkeling.

LOKAALMONDIAAL NIEUWE UITGEVER VICE VERSA

Sinds januari 2009 is lokaalmondiaal de nieuwe uitgever van het tijdschrift *Vice Versa*. Dit vakblad met onafhankelijke informatie en positiefkritische opinies over ontwikkelingssamenwerking kan daardoor ook in 2009 elke twee maanden zijn lezers bedienen.

Vice Versa wil met een eigen, opbouwend en positiefkritisch geluid bijdragen aan ontwikkelingssamenwerking. Het tijdschrift stelt zijn lezers in staat beter 'werk' af te leveren. Dat doet het door een onafhankelijke bron van informatie en opinies te zijn over relevante ontwikkelingen in de sector. Aan dit uitgangspunt zal lokaalmondiaal niets veranderen. Wat wél verandert, is dat *Vice Versa* sinds januari 2009 niet langer gratis beschikbaar is. Via de website kunnen individuele lezers zich opgeven voor een abonnement. Werkgevers kunnen een organisatieabonnement afsluiten. Voor studenten wordt een uitzondering gemaakt: zij blijven

het blad gratis ontvangen.

lokaalmondiaal-directeur Stefan Verwer vertrouwt erop dat de samenwerking succesvol zal blijken: 'Waar het om gaat is dat er een onafhankelijk tijdschrift blijft bestaan, dat ruimte biedt aan het debat over waar het met ontwikkelingssamenwerking naartoe moet. Juist de artikelen die niet over het eigen deel van het vakgebied gaan, zorgen bij medewerkers van ontwikkelingsorganisaties voor een breder perspectief.' Het uitgeven van *Vice Versa* past binnen de bredere journalistieke koers die lokaalmondiaal is gaan varen.

Hoofdredacteur Evelijne Bruning: 'Het wordt een spannend jaar voor *Vice Versa*. Niet alleen omdat we na 42 jaar nu onze subsidies gaan afbouwen, maar ook omdat onze lang gekoesterde wens van een breder mediahuis, waarin verschillende redacties samenkomen die zich ook met ons vakgebied bezighouden, in vervulling gaat. Dat zorgt voor heel veel nieuwe dynamiek en enthousiasme.' (zie ook pagina 67)

**RTV op Reis, Kirgizië
Beka droomt van een
muzikale carrière. Zijn ouders
vinden het prima, zolang hij
maar helpt met de klusjes
rond het huis**

2

TV-programma's

'De rest van de wereld begint hier' is al jarenlang het devies van lokaalmondiaal en ook in 2008 hebben we dit inzicht laten doorklinken in onze televisieprogramma's. Toch is er ook veel veranderd. In 2008 kwam er na twee seizoenen een einde aan Bouwen aan de Wereld en werden maar liefst drie nieuwe programma's ontwikkeld en geproduceerd. We zetten de stap van de lokale naar de commerciële regionale omroepen, waarmee we ons uitzendgebied en potentiële bereik enorm hebben vergroot.

BOUWEN AAN DE WERELD

In 2006 en 2007 zond lokaalmondiaal het televisieprogramma Bouwen aan de Wereld uit op lokale omroepen. Een deel van deze zenders hebben de serie begin 2008 herhaald.

Bouwen aan de Wereld is een magazine dat lokale, alledaagse onderwerpen koppelt aan de mondiale problematiek van duurzaamheid, globalisering en ontwikkelingssamenwerking. Deze koppeling maakt de link tussen de lokale leefomgeving van de kijker en de mondiale verhoudingen op een laagdrempelige manier inzichtelijk. Om de lokale relevantie te garanderen bestaat het format behalve uit een aantal rubrieken die in alle steden worden uitgezonden, uit twee rubrieken die speciaal voor elke stad afzonderlijk zijn geproduceerd.

In Bouwen aan de Wereld staan de millenniumdoelen centraal. In het programma wordt onderzocht hoe effectief de inspanningen in het kader van deze doelen zijn. In elke aflevering staat één van de acht millenniumdoelen centraal: wat houdt het doel in, waarom is het van belang dat het wordt behaald, en wat gebeurt er in de directe omgeving van de kijker om dat te realiseren? Het programma gaat verder en daagt de kijker uit om zelf bij te dragen aan oplossingen voor de mondiale armoede-problematiek. Door duidelijke, lokale handvatten aan te bieden in de vorm van concrete manieren om zelf iets te doen tegen armoede, worden kijkers betrokken en geactiveerd.

We zenden elke dinsdagavond een uur uit op GoedTV

Bouwen aan de Wereld is met name gemaakt voor mensen die nog weinig weten van of geïnteresseerd zijn in onderwerpen die met internationale samenwerking en globalisering te maken hebben. De zichtbare koppeling tussen hun eigen leefomgeving en de mondiale setting is daarom van wezenlijk belang.

Bouwen aan de wereld werd uitgezonden op de volgende lokale en regionale omroepen: Salto TV (Amsterdam), RTV Utrecht, Boschtion (Den Bosch), Den Haag TV, Lokale Omroep Rotterdam, Kanaal 13 (Nijmegen), TV Zwolle, TV Lingewaard (omgeving Nijmegen-Arnhem), Graafschap TV (Oost-Gelderland), RTV Arnhem, RTV Deventer, TV&Co en TV10 (beide Noord-Brabant)

BOUWEN AAN EEN GOEDE WERELD

Sinds juli zendt lokaalmondiaal elke dinsdagavond een uur lang uit op het landelijke digitale kanaal GoedTV. GoedTV biedt landelijk zeven dagen per week, 24 uur per dag, een afwisselende programmering van reportages, (korte) films, documentaires en praat- en actualiteitenprogramma's. De zender is digitaal in het basispakket via de kabel te ontvangen en bereikt zo'n 5 miljoen kijkers.

Onze samenwerking met GoedTV is gestart met het programma Bouwen aan een Goede Wereld. In dit programma zijn items uit de afleveringen van Bouwen aan de Wereld uitgezonden, in combinatie met documentaires uit de bekroonde *Life*-serie van de Britse TVE (Television for the Environment). De verschillende fragmenten werden aan elkaar gepraat

door presentatrice Georgina Kwakye. Bouwen aan een Goede Wereld stuurt de blik van de kijker kriskras over de wereld: van cocaboeren in Colombia via jonge moeders in Zuid-Wales en Ethiopië naar duurzame vakantieresorts in Costa Rica.

GEORGINA KWAKYE

Met trots kondigde lokaalmondiaal in 2008 Georgina Kwakye aan als nieuwe tv-presentatrice. Georgina presenteerde Bouwen aan een Goede Wereld, RTV op Reis en Jouw Milieu op de Buis. De 29-jarige Georgina Kwakye werd een Bekende Nederlander door haar rol als 'Gladys Bloem' in *Goede Tijden, Slechte Tijden*. Ook was ze op televisie te zien als VJ voor MTV en presentatrice van het NCRV-programma *Buya Music*. Georgina valt op vanwege haar betrokkenheid bij internationale samenwerking. Ze rondde in 2003 haar studie Communicatie af met een scriptie over eerlijke handel en The Body Shop. Vervolgens richtte zij Stichting Ghanasi op, die zich op gezondheidszorg en educatie in Ghana richt. Bij lokaalmondiaal kan Georgina haar liefde voor tv en internationale samenwerking combineren.

TELEVISION FOR THE ENVIRONMENT

Half 2008 hebben lokaalmondiaal en Television for the Environment (TVE) met een 'Memorandum of Understanding' de intentie tot samenwerking vastgelegd. TVE is een onafhankelijke non-profitorganisatie die wereldwijd bekendheid met kwesties over milieu, ontwikkeling, mensenrechten en gezondheid wil bevorderen door middel van televisie-uitzendingen en andere audiovisuele media. De organisatie, die als goed doel is geregistreerd in Groot-Brittannië, werkt samen met kantoren en netwerken van partnerorganisaties in Afrika, Azië, Latijns-Amerika en het Caraïbisch gebied. TVE wil bovenal bijdragen aan de aansporing van een geïnformeerd debat, maatschappelijk bewustzijn en praktische oplossingen voor de groeiende uitdagingen voor de mensheid. Documentaires van TVE worden onder meer op BBC World vertoond. lokaalmondiaal en TVE hebben het voorne-

men uitgesproken om gezamenlijk fondsen te werven en nieuwe producties te maken, elkaars beeldarchief te delen, en contacten uit te wisselen. Bovendien is de intentie uitgesproken dat lokaalmondiaal in de toekomst producties op BBC World zal vertonen. Deze internationale samenwerking is een grote aanwinst wat betreft de profilering en reikwijdte van lokaalmondiaal. Met het programma Bouwen aan een Goede Wereld is een start gemaakt met de samenwerking. Binnen Bouwen aan een Goede Wereld heeft lokaalmondiaal de films *Killing Poverty*, *The Great Health Service Swindle*, *The Donor Circus*, *For Richer, For Poorer*, *Kill or Cure?* en *Running on Empty* uit de serie *Life* van TVE uitgezonden. Deze met awards bekroonde serie over sociale ontwikkeling en globalisering is al in meer dan 18 landen uitgezonden, waaronder Myanmar, Canada, China, Korea en de Verenigde Staten.

Voor het maken van RTV op Reis bleven we relatief lange tijd bij mensen thuis

RTV OP REIS

In september begon lokaalmondiaal met het uitzenden van het programma RTV op Reis, over het dagelijks leven in bijzondere dorpen en steden in ontwikkelingslanden. Het was te zien op commerciële regionale omroepen en op het landelijke digitale kanaal GoedTV.

RTV op Reis gaat over alledaagse dingen op onalledaagse plekken. De hoofdpersonen zijn 'gewone' mensen met wie Nederlandse kijkers zich kunnen identificeren: een boer, een verpleegster, een burgemeester, een student of een fabrieksarbeider. RTV op Reis toont de realiteit in ontwikkelingslanden door middel van herkenbare situaties - de problemen, maar ook het optimisme, de kracht en het geluk.

Om het programma voor de regionale kijker nog concreter te maken, wordt het vanuit de regio gepresenteerd, op lokaties in het uitzendgebied die passen bij de afleveringen. Zo presenteerde Georgina Kwakye de aflevering over de melkfabriek in het Tanzaniaanse Tanga, vanuit een melkveehouderij in Arnemuiden.

Met RTV op Reis is lokaalmondiaal een nieuwe richting van televisiemaken ingeslagen.

Het format is ongedwongen: vorm en inhoud worden niet bepaald door rubrieken, maar door de gebeurtenissen die plaatsvinden in de bezochte gemeenschap.

Het programma stelde lokaalmondiaal ook voor het eerst in staat relatief lange tijd (gemiddeld vijf dagen) in hetzelfde dorp of dezelfde stadswijk door te brengen. Deze werkwijze bleek van groot belang voor het succes van RTV op Reis. Doordat de makers geruime tijd met de bewoners doorbrachten, bij ze aten en in hun huizen sliepen, voelden de hoofdpersonen zich steeds meer op hun gemak voor de camera. Elke lach en elke traan is daardoor authentiek - niet voortgebracht door een kunstmatige televisiewerkelijkheid.

Met RTV op Reis heeft lokaalmondiaal weer een stap vooruit gezet. Het niveau van onze televisieproducties is naar een hoger plan getild en we hebben gekozen voor een vernieuwende aanpak, die ingaat tegen de haastige journalistieke trend waarin steeds minder tijd en aandacht schijnt te zijn voor verdieping.

Aflevering 1 & 2: Ghana

Niet ver van de Ghanese hoofdstad Accra ligt vluchtelingenkamp Buduburam. In Buduburam wonen 40.000 Liberianen die in de jaren negentig de burgeroorlog in hun land zijn ontvlucht. Emmanuel Geeza Williams, voormalig bewoner van het kamp, laat RTV op Reis zien dat het leven van een vluchteling ook leuke kanten heeft. Buduburam is namelijk geen stoffig tentenkamp, maar een levendige kleine stad. De burgemeester geeft ons trots een tour langs schoonheidssalons, juweliers en koffiebars, de strijdvaardige zuster Penny behandelt malaria en tyfus en draait haar hand niet om voor het trekken van een paar kiezen, en plaatselijke Jehova's getuigen doen verwoede pogingen om in het kamp een voet tussen de deur te krijgen.

Aflevering 3 & 4: Kirgizië

In de derde en vierde aflevering van RTV op Reis staat de jongerencultuur van Kirgizië centraal. Deze voormalige sovjetrepubliek in Centraal-Azië is pas zeventien jaar onafhankelijk. Bij de opbouw van zo'n jonge republiek speelt de nieuwe generatie een belangrijke rol. RTV op Reis loopt mee met internetjunkie Bektoer, die veel kritiek heeft op de Kirgizische staatsmedia, 'hangt' met Kirgizische jongeren op hun favoriete hangplek, gaat met Saltanat, die in de hoofdstad Engels studeert, mee naar het dorp van haar ouders, ontmoet in de bergen een schaapherder die een groot fan van *Commisaris Rex* blijkt te zijn, en krijgt een privéconcert van zangtalent Beka, die droomt van een grote muzikale carrière.

Aflevering 5 & 6: Tanzania

De vijfde en zesde aflevering van RTV op Reis spelen zich af in Tanzania. Hier vinden we iets typisch Nederlands: een bloeiende melkindustrie. Melkfabriek Tanga Fresh voorziet mensen in de regio van melk. Lokale boeren brengen er hun melk naartoe en bewoners uit Tanga werken in de fabriek. Op het eerste gezicht misschien niets bijzonders, maar het is een prachtig voorbeeld van wat er kan gebeuren als een ontwikkelingsland de dwingende internationale handelsverdragen naast zich neerlegt en zijn eigen ontwikkeling op de eerste plaats zet. In de melkfabriek van Tanga ontmoet RTV op Reis journalist George en maakt met hem een reportage over de dynamietvisserij, die veel schade veroorzaakt aan de kust van Tanga. Een andere hoofdfiguur is boer Stanslaus, die tijdens een koeienveiling in de clinch raakt met de veilingmeester. 's Avonds kijkt de ploeg van RTV op Reis wat inwoners van het dorpje Muheza doen. Verrassend is ook de ontmoeting met de directeur van Tanga Fresh, die allergisch voor melk blijkt te zijn. Deze afleveringen over de Tanzaniaanse 'melkweg' eindigen in Dar Es Salaam, waar Josef dagelijks het drukke verkeer trotseert om de melk rond te brengen.

Aflevering 7 & 8: Filipijnen

Negros is een van de ruim 7000 eilanden die de Filipijnen rijk is. Onder de rook van een enorme vulkaan ligt een kleine boerengemeenschap: Hacienda Velez Malaga. De meeste inwoners van Velez Malaga zijn suikerrietboeren, van wie het gros pas sinds een jaar geleden een eigen stukje land heeft. Hun hele leven werkten de boeren onder slechte omstandigheden op het land van een grootgrondbezitter. Maar ze kwamen in opstand: jarenlang streden de boeren om een stuk land, waar ze volgens een speciale wet recht op hadden, maar landeigenaar Roberto Cuenca weigerde het af te staan. Gerry Cahilig was een van de boeren die voorop liepen in de strijd. Met gevaar voor

eigen leven, want Cuenca's privémilities sloegen de protesten van de boeren meestal keihard neer. Drie boeren van Gerry's groep kwamen daarbij om het leven.

In de zevende en achtste aflevering van RTV op Reis vertellen de inwoners van Velez Malaga niet alleen openhartig over de moeilijke tijd die ze hebben gehad, maar ook bieden ze een vrolijk kijkje in hun huidige leven. We maken kennis met de wereld van karaoke-liefhebbers, gastvrouw Lindy organiseert een verjaarsfeest voor onze cameraman, en de vader van Gerry neemt ons en zijn beste haan mee naar de Filipijnse volkssport nummer één: de hanengevechten.

Aflevering 9 & 10: Senegal

Op een Senegalees strand ging in januari 2008 voor honderden bezoekers een oer-Hollands toneelstuk in première: Herman Heijermans' *Op Hoop van Zegen*. De originele uitvoering in Nederland leidde een eeuw geleden tot verbetering van de arbeidsomstandigheden van Nederlandse vissers. Voor de Senegalese vissers geldt dat hopelijk ook, want in Senegal wordt de vis nog steeds duur betaald. In de theateervoorstelling wordt de link gelegd tussen de situatie in Nederland aan het begin van de twintigste eeuw en de huidige situatie in Senegal.

In deze afleveringen van RTV op Reis vertellen de vissers over hun zware leven aan boord van Zuid-Koreaanse en Portugese 'moederscheppen'. Deze nemen vissers met hun kwetsbare bootjes uit het Senegalese Saint Louis mee naar visgronden van andere Afrikaanse landen, waar zij drie maanden lang zestien uur per dag vissen. Jonge visserszonen leggen uit waarom zij proberen naar het westen te vluchten in de hoop op een beter bestaan, en de Nederlandse Maaik Cotterink en Anne Rottier vertellen over de belevenis die het was om met Senegalese acteurs en vormgevers een bewerking van *Op Hoop van Zegen* te maken.

Aflevering 11 & 12: Nicaragua

De laatste twee afleveringen van RTV op Reis spelen zich af in Nicaragua. We zijn in de stad Matagalpa, ook wel de 'Parel van het Noorden' genoemd. Hier stuitte ontdekkingsreiziger Columbus tijdens zijn vierde grote wereldreis op de cacao boon. Ruim 500 jaar later is de Nederlandse Harm van Oudenhoven er bezig om vanuit zijn Castillo del Cacao als een soort Willy Wonka de wereld te veroveren met zijn chocolade. Hij is ervan overtuigd dat ondernemen het beste middel is om armoede te bestrijden.

RTV Op Reis maakt kennis met de vrolijke werkneemsters van de chocoladefabriek. We zien hoe Luz, Meylin en Yara ambachtelijk en met veel liefde de heerlijkste chocoladerepen maken, en tijdens het avondeten doen de vrouwen een boekje open over de Nicaraguaanse macho-cultuur.

Met Harm en Luz gaat RTV Op Reis de jungle in: een zware tocht over onverharde wegen. Eloys Canales, een kleurrijke cacao boer van wie Harm zijn cacao bonen koopt, laat ons zien hoe de cacao vrucht groeit. We logeren bij Eloys thuis en 's ochtends zien we een jongetje die wel op een heel authentieke manier zijn chocolademelk maakt: vers uit de uiers van de koe.

UITZENDING GEMIST?

Op de nieuwe website van lokaalmondiaal, die 9 maart 2008 online ging, zijn alle afleveringen van de tv-programma's terug te zien. Op www.lokaalmondiaal.net is niet alleen ruim plek voor berichten over nieuwe ontwikkelingen en producties, maar ook voor weblogs waarop medewerkers vertellen over bijzondere gebeurtenissen tijdens hun reizen. Verder biedt de site een agenda van evenementen op het gebied van journalistiek en internationale samenwerking, uitgebreide informatie over de verschillende tv-programma's, een thematisch overzicht van alle Niet in het Nieuws-items, pagina's voor diverse projecten, en een top drie van meest bekeken video's. Binnen de website is een apart gedeelte ontwikkeld voor Beyond (y)our World, waar artikelen uit *Join* en extra reportages worden geplaatst, en waar studenten weblogs bijhouden over hun ervaringen op reis. Ook nieuw is onze digitale nieuwsbrief, die geïnteresseerden op de hoogte houdt van onze activiteiten.

YOGIEMONK

De twee afleveringen van RTV op Reis over de Senegalese vissers maakte lokaalmondiaal samen met Yogiemonk videoproducties. Videomakers Paul van Stigt en David van der Pluijm legden in Senegal de opvoering van het toneelstuk *Op Hoop van Zegen* vast en maakten de interviews met de vissers en theatermakers. Deze afleveringen van RTV op Reis, die begin oktober zijn uitgezonden, werden mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van de NCDO.

JOUW MILIEU OP DE BUIS

**In het najaar van 2008 bracht lokaal-
mondiaal een nieuw programma op tv:
Jouw Milieu op de Buis, gepresenteerd
door Georgina Kwakye en Bas Wester-
weel. Complexe milieuproblemen komen
daarin op een eenvoudige manier aan
bod en de kijker krijgt praktische tips om
zelf te kunnen bijdragen aan een schoner
milieu en een beter klimaat.**

Klimaatverandering is een hot item. Vooral sinds het grote succes van Al Gore's *An Inconvenient Truth* lijkt de discussie over het milieu levendiger dan ooit. Toch lijkt in die discussie één onderwerp ondanks zijn grote relevantie een ondergeschoven kindje te worden, namelijk natuurbeleid en het verlies aan biodiversiteit. Dat is betreurenswaardig, want het behouden van de biodiversiteit speelt een belangrijke rol bij het tegengaan van klimaatverandering en is essentieel voor het behalen van de millenniumdoelen.

lokaalmondiaal pakte deze door andere media gemiste kans en gaf in de wekelijkse serie *Jouw Milieu op de Buis* inzicht in de omvang van de problematiek en de relatie tussen klimaatverandering, milieuvervuiling, verlies aan biodiversiteit en armoede. En het programma ging verder: het gaf eenvoudige praktische tips, zodat kijkers hun milieuvriendelijke voornemens meteen in de praktijk konden brengen.

Jouw Milieu op de Buis was het eerste tv-programma van lokaalmondiaal waaraan omroep LLiNK bijdroeg. Tijdens elke aflevering werd door Georgina Kwakye overgeschakeld naar presentator Bas Westerweel, die vanuit de studio van LLiNK een originele tip presenteerde.

Het programma was sinds 24 november te zien op de landelijke digitale zender GoedTV, vijf regionale omroepen - Regio 22 (Noord-Holland), Infothuis TV (Westland), Maximaal TV

(Zeeland), Kanaal 13 (Gelderland) en Graafschap TV (Oost-Gelderland) - en twee lokale: TV Overbetuwe en TV Lingewaard.

Aflevering 1: Vis

Wereldwijd zit de visconsumptie in de lift. De druk op de visvoorraden in onze zeeën en oceanen neemt enorm toe. Hoe zorgen we ervoor dat we over vijftig jaar nog steeds kunnen genieten van een lekker visje? De makers van *Jouw Milieu op de Buis* gaan met de Viswijzer van het Wereld Natuur Fonds en Stichting De Noordzee naar een duurzame viswinkel om meer te weten te komen over het keurmerk voor duurzame vis en de nadelen van onduurzame visvangst. Bovendien vertelt een Tanzaniaanse visser over de rampzalige gevolgen die dynamietvisserij heeft voor de zee, het koraal en de economie. En in Nederland gaan de Stoere Vrouwen de supermarkt in op zoek naar alternatieven voor bedreigde vissoorten.

Aflevering 2: Landveilingen

Als landschap niet wordt beschermd, valt het makkelijk ten prooi aan menselijke grillen, met alle gevolgen van dien voor de lokale ecosystemen en het klimaat. In de tweede aflevering van *Jouw Milieu op de Buis* zien we de grote droogte die door ontbossing ontstaat. Ook in Nederland staat de natuur zwaar onder druk. Via landveilingen van Triple E kun je een stukje land 'kopen' en op die manier beschermen. Zeger Stappershoef, boer in de Ooijpolder, heeft meegedaan aan de veilingen. Hij laat ons tijdens een rondleiding zien wat dit voor hem en zijn land betekent.

Aflevering 3: E-waste

Jaarlijks geven we in Nederland miljoenen uit aan nieuwe computers, televisies, telefoons en andere elektronica. Wanneer we iets nieuws kopen, gooien we vaak ook iets weg. In *Jouw Milieu op de Buis* zoeken we uit wat er met deze afgedankte apparatuur gebeurt, en hoe

het precies zit met de verwijderingsbijdrage en het recyclen via winkels. In Ghana zien we dat veel elektronisch afval illegaal terecht komt. Dat kan ernstige gevolgen hebben voor de gezondheid van mensen en het milieu. In Sliedrecht nemen we een kijkje bij een inzamelingsactie waarbij zo veel mogelijk apparatuur naar de milieustraat wordt gebracht.

Aflevering 4: Koffie

Hoe kun je als Nederlandse consument met je koffiekeuze invloed uitoefenen op het milieu? Jouw Milieu op de Buis vraagt aan Max Havelaar wat de gevolgen zijn van onduurzame koffieteelt. We gaan op bezoek bij de Arnhemse koffiebranderij Peeze. Daar laat directeur Paul van der Hulst zien dat duurzaamheid verder gaat dan alleen het inkopen van duurzaam geproduceerde koffiebonen. Hij vindt dat je de hele keten duurzaam moet maken. Peeze geeft het goede voorbeeld.

Aflevering 5: Kleding

De katoenteelt is een van de meest milieuvervuilende industrieën. Het is ook een van de grootste, want iedereen heeft kleding nodig. Jeanette Mensink van Solidaridad legt uit wat er precies schort aan de katoenindustrie. Gelukkig kun je tegenwoordig steeds vaker kiezen voor biologische katoen of alternatieve materialen. Weefsels waar je niet zo snel aan zou denken. Een broek van boomschors? Een jas van oude petflessen? Ester Serrano van het duurzame jeanslabel Kuyichi laat ons zien wat allemaal mogelijk is. Fioen van Balgooi, modestudente in Utrecht, vindt dat de mode-industrie een gesloten cirkel zou moeten zijn: nadat een kledingstuk afgedragen is, gaat het terug naar de ontwerper, die de stof gebruikt om nieuwe kleding te maken. Cradle to Cradle heet dat. Jouw Milieu op de Buis is erbij als Fioen experimenteert met biologische manieren van kleding verven. Het blijkt moeilijker dan gedacht...

Aflevering 6: Tuinieren

Steeds minder Nederlanders lijken zin of tijd te hebben om aandacht te besteden aan hun tuin. Het is net zo makkelijk om de boel dicht te gooien met tegels: handig voor het barbecueën. Marie José Meertens van stichting De Kleine Aarde is het hier absoluut niet mee eens. Het onderhouden van je tuin is namelijk erg belangrijk. Je kunt er plaats bieden aan talloze verschillende soorten bomen, planten, struiken, dieren en insecten. Zodoende help je de biodiversiteit in stand te houden. En dat is van essentieel belang voor het leven op aarde. De Nederlander Harm van Oudenhoven heeft in Ethiopië gewoond. Nu woont hij in Nicaragua, een land met een vochtig, tropisch klimaat. Maar ook daar worden, net als in Ethiopië, de heuvels kaal gemaakt voor landbouw. Harm is bang dat Nicaragua er over vijftig jaar net zo uit zal zien als sommige delen van Ethiopië: kaal en droog. Het is gelukkig nog niet te laat.

Aflevering 7: Hout

Hout wordt gebruikt voor uiteenlopende doeleinden. Het is bijvoorbeeld een erg geschikt bouw materiaal. Maar doordat hout zo veel wordt gebruikt, hebben met name de tropische regenwouden het zwaar te verduren. Ook worden veel bossen bedreigd door landbouwactiviteiten. De gevolgen van ontbossing voor het milieu zijn enorm. De tropische regenwouden worden ook wel de longen van de aarde genoemd, en dat is niet voor niets: bomen halen het broeikasgas koolstofdioxide uit de lucht en zetten het om in zuurstof. Anne-Meta Gerritsen is ambassadeur voor de campagne FairClimate. Zij probeert mensen aan te sporen om hun consumptiepatroon aan te passen ten gunste van de regenwouden. Als je een huis bouwt of verbouwt, kun je hier rekening mee houden door alleen duurzame bouwmaterialen te gebruiken. Het bedrijf Stoere Vloeren legt duurzame parketvloeren

van Europees kastankehout. Ramon Budike vertelt wat de voordelen van dit hout zijn en laat zien hoe zo'n vloer wordt gelegd.

Aflevering 8: Biogas

De voorlopig laatste aflevering van Jouw Milieu op de Buis gaat over mest. Mest is niet alleen afval, je kunt het voor veel nuttige dingen gebruiken. Er kan bijvoorbeeld gas uit worden gewonnen, en dat biedt veel voordelen voor het milieu. Dit zogenaamde biogas is namelijk veel schoner dan fossiele brandstoffen, want bij verbranding komt er minder koolstofdioxide vrij. Nederlandse boeren kunnen zelf van de mest van hun koeien biogas maken, of ze kunnen dat laten doen door gespecialiseerde bedrijven. Jouw Milieu op de Buis gaat bij zo'n bedrijf kijken. In ontwikkelingslanden maken mensen zelfs thuis gebruik van biogas, bijvoorbeeld in India. Daar verruilen ze hun houtovens voor milieuvriendelijke biogasininstallaties.

JOUW IDEEAAL OP DE BUIS

Nederland heeft een eindeloos aantal stichtingen, verenigingen, kerken en sportclubs die iets willen doen voor een betere wereld. Het lijkt wel alsof Nederlanders tijdens hun zomervakantie liever in Afrika een waterput graven dan in Zuid-Frankrijk op het strand blijven liggen. Door de nationale media wordt er in elk geval regelmatig over bericht. Op zich is het lovenswaardig, maar door alle aandacht voor die 'westerse weldoeners' wordt vaak een heel belangrijke groep mensen over het hoofd gezien: de lokale hulpverleners. Want niet alleen in Nederland, maar ook in ontwikkelingslanden willen idealisten verandering tot stand brengen.

In Jouw Ideaal op de Buis ontmoeten we wereldverbeteraars aan de andere kant van de wereld die werken aan een betere toekomst voor hun land. Het programma wordt gepresenteerd door Mirjam Vossen, auteur van het boek *Eerste hulp bij ontwikkelingswerk*. Elke aflevering geeft zij praktische tips voor de Nederlandse doe-het-zelver.

Jouw Ideaal op de Buis was vanaf november 2008 te zien op www.lokaalmondiaal.net, op de vijf commerciële regionale omroepen en op het landelijke digitale kanaal GoedTV. Het werd aansluitend op Jouw Milieu op de Buis uitgezonden.

Jouw Ideaal op de Buis

Aflevering 1	Estomih Sawhe werkt aan betere energievoorziening op het Tanzaniaanse platteland
Aflevering 2	Blogger Bektour Iskender zet zich in voor persvrijheid in Kirgizië
Aflevering 3	De Filipijnse zeebiologe Abigail Papong strijdt tegen overbevissing en de vernietiging van ecosystemen
Aflevering 4	Fred Kaggway helpt Ugandese weeskinderen door middel van een yoghurtfabriek
Aflevering 5	Alexa Marin werkt bij een organisatie die koffieboeren in Nicaragua helpt een sterkere marktpositie te krijgen
Aflevering 6	Judith Mtsewu werkt in Johannesburg, Zuid-Afrika, aan gelijke rechten voor mannen en vrouwen
Aflevering 7	Solomon Nabie bouwt scholen voor kinderen in het westen van Kenia
Aflevering 8	Jetteke van der Schatte Olivier is lobbyiste in Brussel voor de campagne Stop Kinderarbeid

Jouw Milieu op de Buis was het eerste programma waaraan omroep LLiNK bijdroeg

LOKAALMONDIAAL OP REIS

lokaalmondiaal-redacteuren maakten in 2008 in totaal acht reizen: naar Ghana, Tanzania, Kirgizië, Filipijnen, Zuid-Afrika (tweemaal), Nicaragua en Cambodja.

lokaalmondiaal streeft ernaar het beeldmateriaal dat tijdens producties in binnen- en buitenland wordt opgenomen, zo breed mogelijk te benutten. Wanneer redacteuren op reis gaan, verzamelen ze daarom zo veel mogelijk materiaal, dat ze vervolgens voor diverse mediaproducties gebruiken. Om de kosten te drukken, worden bij het plannen

van de reizen combinaties van verschillende projecten gezocht. Redacteuren verblijven één à twee weken in het buitenland om aan diverse producties te werken, en al tijdens de reis wordt foto- en videomateriaal gebruikt in weblogs of voor korte artikelen. Zo schrijven onze redacteuren voor *onze-Wereld*, *IS* en *Vice Versa*, en op onze website zijn wekelijks nieuwe weblogs te lezen. Het *unique selling point* van lokaalmondiaal blijft dat wij audiovisuele reportages kunnen maken, maar onze reizen staan in het teken van crossmediaal werken.

SLINGER TV

Een bijzonder experiment van lokaalmondiaal in 2008 was SlingerTV, dat werd gefinancierd door de Vodafone World of Difference Award, die lokaalmondiaal-redacteur Daniel Borba Lefevre eind 2007 won voor dit idee. Platform De Slinger is een initiatief van De Publieke Zaak, een vereniging die na de moord op Theo van Gogh is opgericht vanuit de gedachte dat burgers meer verantwoordelijkheid moeten krijgen én nemen voor het maatschappelijk wel en wee. De bedoeling van SlingerTV was om actief burgerschap in Nederland zichtbaar én aantrekkelijk maken, door kijkers te inspireren om in actie te komen en een bijdrage te leveren aan een betere samenleving. Een ander doel van SlingerTV was het betrekken van aankomende journalisten bij het maken van de producties. Het project bood een platform aan maatschappelijk bevlogen televisietalent, dat betrokken burgerschap ook in de toekomst op de media-agenda wil houden.

SlingerTV bleek in de praktijk een moeizaam project. Van lokaalmondiaal werd een buitenproportionele investering verwacht wat betreft

tijd en mankracht, terwijl er slechts budget was voor projectcoördinator Daniel Borba Lefevre. Ook verschilden de ideeën over de aard van het project. Voor lokaalmondiaal stond het maken van innovatieve televisie over sociale cohesie in Nederland centraal, bij De Publieke Zaak lag de prioriteit meer bij het bewerken en editen van filmmateriaal dat door partners van De Slinger was gemaakt.

In goed overleg werd besloten om na het einde van de Vodafone-subsidie niet meer verder te gaan met het project. Wel heeft lokaalmondiaal de intentie om journalistieke projecten over sociale cohesie in Nederland te blijven uitvoeren.

Onze zenders

In 2008 zond lokaalmondiaal RTV Op Reis, Jouw Milieu op de Buis en Jouw Ideaal op de Buis via de volgende televisiekkanalen uit: de digitale zender Goed TV, de regionale zenders Graafschap TV, Kanaal 13, Maximaal TV, Regio22 en InfoThuis TV, en de lokale zenders TV Lingewaard, TV Overbetuwe en Brabant10.

GoedTV biedt 24 uur per dag en zeven dagen per week een afwisselende programmering van reportages, (korte) films, documentaires en praat- en actualiteitenprogramma's. GoedTV is in het hele land digitaal in het basispakket via de kabel te ontvangen en bereikt zo'n 5 miljoen huishoudens. De zender wordt ondersteund door NLkabel, de vereniging van Nederlandse kabelhouders. Via GoedTV bereikte lokaalmondiaal in 2008 292.100 huishoudens.

Graafschap TV brengt 24 uur per dag gepresenteerde televisieprogramma's, die in Oost-Gelderland te bekijken zijn via de UPC kabel. Dagelijks zijn er een half miljoen potentiële kijkers.

Kanaal 13 zendt uit in de regio Arnhem-Nijmegen. Het kanaal wordt door 256.262 UPC-abonnees ontvangen in de gemeenten Arnhem, Duiven, Westervoort, Nijmegen, Beuningen, Groesbeek, Millingen aan de Rijn, Ubbergen en Mook en Middelaar.

Maximaal TV is de regionale commerciële zender voor de provincie Zeeland. De zender biedt dagelijks regionaal nieuws gevolgd door regionale varia-programma's. Maximaal TV zendt uit in drie edities: Zeeuws-Vlaanderen, Walcheren en Noord- en Zuid-Beveland, Schouwen-Duiveland en Tholen. Het kanaal heeft een potentieel bereik van 213.000 kijkers.

Regio22 is de commerciële regionale omroep van Noord-Holland. Met 375.000 aansluitingen worden zowel analoog als digitaal bijna een miljoen Noord-Hollanders bereikt. UPC en Ziggo bieden de zender met name in de noordelijke en centraal gelegen delen van Noord-Holland aan. De programma's van Regio22 zijn ook voor mensen buiten het uitzendgebied te bekijken via www.regio22.nl.

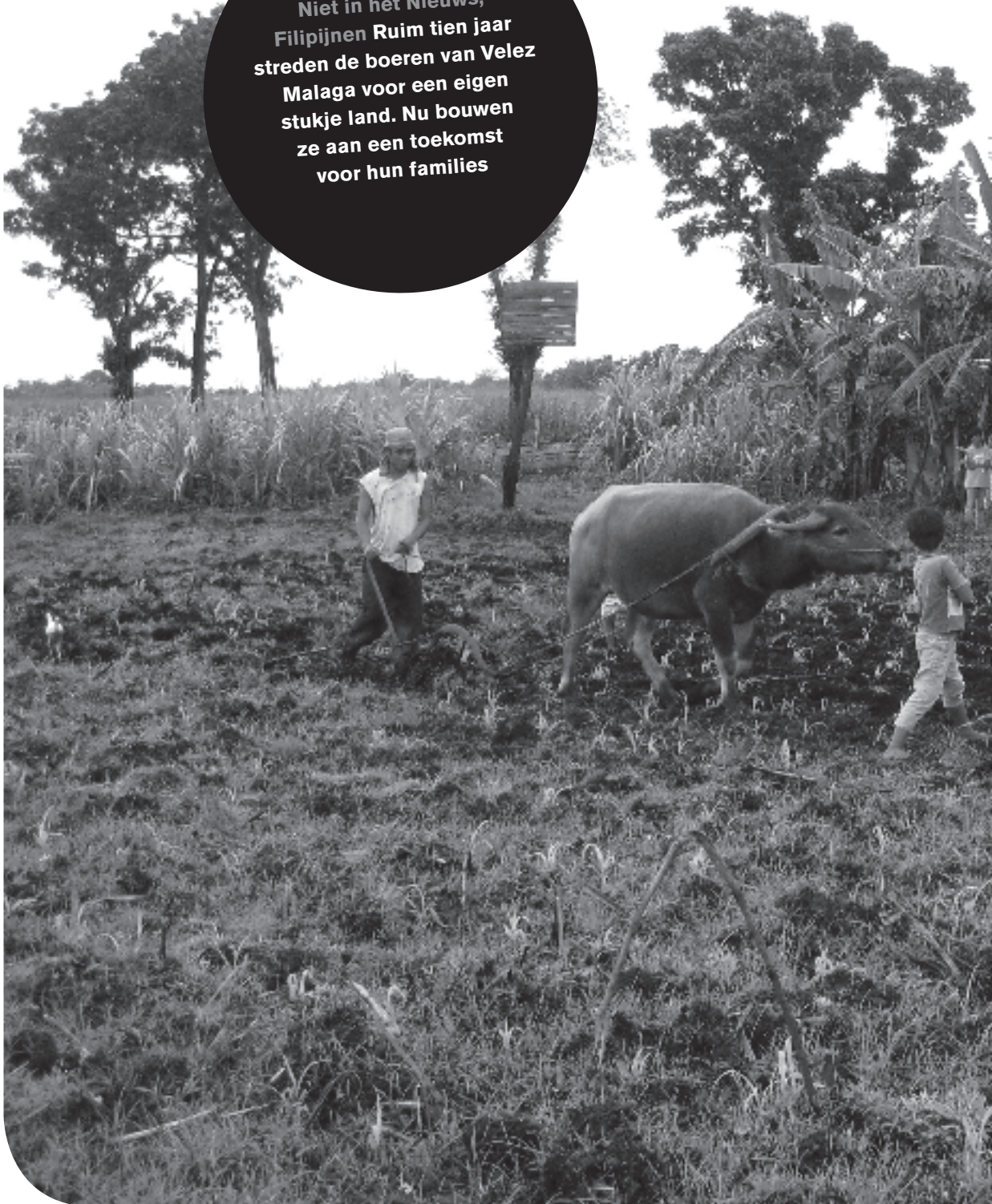
InfoThuis TV is een communicatieplatform voor de regio Haaglanden met dagelijks regionieuws in het *InfoThuis Magazine* en InfoThuis teletekst. InfoThuis TV heeft een potentieel bereik van 950.000 mensen.

TV Lingewaard is de omroep voor de gemeente Lingewaard (regio Arnhem-Nijmegen), met rond de 40.000 potentiële kijkers.

TV Overbetuwe zendt uit in de gemeente Overbetuwe en heeft eveneens rond de 40.000 potentiële kijkers.

In 2009 zal RTV Op Reis ook worden uitgezonden door **Brabant10**, de snelst groeiende commerciële regionale zender van Nederland. Zo'n 800.000 huishoudens zijn op Brabant10 aangesloten. De zender heeft een potentieel bereik van bijna 2 miljoen Brabanders, van Roosendaal tot Tilburg en van 's Hertogenbosch tot Eindhoven.

**Niet in het Nieuws,
Filipijnen Ruim tien jaar
streden de boeren van Velez
Malaga voor een eigen
stukje land. Nu bouwen
ze aan een toekomst
voor hun families**

3

Niet in het Nieuws

Waarom protesteren mensen tegen de Wereldhandelsorganisatie? Waarom hebben boeren in India massaal zelfmoord gepleegd? Waarvoor strijden de rebellen in de Democratische Republiek Congo?

In de mainstream media blijven deze onderwerpen vaak onderbelicht of worden ze eenzijdig besproken. De verhalen zijn te complex, spelen te ver weg of worden vergeten. De nieuwsredactie van lokaalmondiaal wil daarin verandering brengen, door korte informatieve films te maken over onderwerpen die het nieuws meestal niet halen.

Mondiale ontwikkelingen, ingrijpende gebeurtenissen en verrassende persoonlijke verhalen vormen de basis voor de nieuwsredactie van lokaalmondiaal. Doel is niet alleen minder dan gemiddeld geïnformeerde Nederlanders, maar ook hoger opgeleide en breder geïnformeerde Nederlanders te bereiken met berichten over voor hen onbekende kwesties. Op termijn willen we groeien naar een situatie waarin het mondiale nieuws ook buiten Nederland wordt aangeboden en aangeleverd.

In 2008 werkte lokaalmondiaal al samen met diverse partners. De Niet in het Nieuws-films zijn getoond via zowel reguliere media zoals Volkskrant TV (www.vk.tv) als websites, debatten en congressen van ontwikkelingsorganisaties. lokaalmondiaal-redacteuren schreven maandelijks een korte bijdrage voor tijdschrift *onzeWereld*, waaraan via de website de audiovisuele Niet in het Nieuws-reportages gekoppeld werden.

In 2008 zijn de werkzaamheden van de nieuwsredactie geïntensiveerd. We maakten maandelijks ten minste één videoreportage, en wel de volgende:

1. Nepal: Vrouwen aan de onderhandelingstafel

In Nepal is een vrouwenbeweging in opkomst. In 2006 maakte een vredesakkoord een eind aan de tien jaar durende strijd tussen maoïsten en het regeringsleger. Velen hebben hun hoop gevestigd op de interim-regering in het land.

Die heeft nog weinig oog voor vrouwenzaken, maar steeds meer Nepalese vrouwen komen voor hun rechten op.

2. India: Ontwikkelingslanden voorop in de strijd tegen klimaatverandering

De smeltende poolkap is dagelijks in het nieuws, maar er is in westerse landen nog geen meerderheid die tot vergaande concrete maatregelen overgaat. Minder bekend is dat juist in ontwikkelingslanden bijzondere initiatieven worden genomen om in te spelen op klimaatverandering. Bijvoorbeeld door de inwoners van Bagepalli, een dorpje in het zuiden van India. Zij vervangen hun traditionele houtovens door duurzame biogasinstallaties. Hierdoor stoten ze minder koolstofdioxide uit, hoeven ze minder bomen te kappen voor brandhout, en zijn ze zuiniger op hun eigen gezondheid.

3. Tanzania: Eigen boeren eerst!

Tegen internationale regels in beschermde de regering van Tanzania haar eigen boeren tegen goedkope import van melkpoeder. In Europa is marktbescherming aan de orde van de dag, maar in Afrika gebeurt het nog zelden. De afscherming van de nationale melkmarkt van goedkope import uit de EU heeft de Tanzaniaanse stad Tanga een bloeiende melkveehouderijsector bezorgd. lokaalmondiaal maakte een reportage over deze uitzonderlijke economische ontwikkeling in de regio. Bovendien schreven Stefan Verwer en Mijke Elbers als prijswinnaars van de jubileumwedstrijd '9 Oplossingen' van *onzeWereld* voor het maandblad een artikel over het succes van de melkfabriek in Tanga en het belang van eerlijke wereldhandel.

4. Zuid-Afrika: Leerlingen tegen geweld

Geweld komt op Nederlandse scholen steeds vaker voor. Terwijl het in ons land een relatief nieuw probleem is, heeft een land als Zuid-Afrika al een veel langere geschiedenis op dit

gebied. De Nederlandse Stichting Tegen Zinloos Geweld werkt met Gun Free South Africa samen om scholen in beide landen veiliger te maken. Nederlandse en Zuid-Afrikaanse scholieren wisselen ervaringen uit. Door het scholenproject 'Wapen Jezelf Met Woorden' leren ze van elkaar hoe ze op geweldloze manieren met conflicten kunnen omgaan.

5. Tanzania: Vissen met dynamiet

Vissers in het Tanzaniaanse dorpje Kigombe worden steeds vaker opgeschrikt door explosies voor de kust. De zee wordt door vissers uit andere dorpen leeggevist met dynamiet. Door de explosies sterven de vissen, die vervolgens eenvoudig kunnen worden opgescheept. Een bijzonder snelle manier om veel vis te vangen, maar niet als je volgend jaar weer wilt vissen. Het kostbare koraal wordt vernietigd en daarmee ook het leefgebied van de vissen. lokaalmondiaal interviewde de dorpsoudste van Kigombe over de dynamietvisserij, die niet alleen langs de Tanzaniaanse kust maar ook in de wateren van veel andere ontwikkelingslanden voor grote ecologische problemen zorgt.

6. Filipijnen: Strijd om landhervorming loont

Twee jaar nadat dictator Marcos in 1986 werd afgezet, kondigde de nieuwe Filipijnse overheid een grote landhervormingswet aan. Meer dan tien miljoen hectare land moest worden verdeeld onder een paar miljoen arme boeren. In juni 2008 liep de wet af, maar nog steeds zaten ruim een half miljoen boeren zonder land. De Task Force Mapalad, een partnerorganisatie van ICCO, streed voor verlenging van de wet. lokaalmondiaal filmde in de Hacienda Velez Malaga, waar de boeren letterlijk gevochten hebben voor hun eigen stukje land.

7. Kirgizië: Wat leverde de revolutie op?

De bevolking van Kirgizië wist in maart 2005 met een grote volksofstand president Askar Akajev te verdrijven. Hij had het land veertien jaar lang geregeerd, sinds de Centraal-Aziatische republiek zich losmaakte van de Sovjet-Unie. Akajev vluchtte het land uit en oppositieleider Kurmanbek Bakijev nam het roer over. Na Georgië en Oekraïne is Kirgizië de derde voormalige oud-sovjetrepubliek waar een revolutie uitbrak. Ooggetuige Nurbek vertelt wat er gebeurde en vraagt zich af wat de revolutie zijn land heeft opgeleverd.

8. Afghanistan: Voetbal wint het even van geweld

Door de Afghaanse oorlog en het daarop volgende fundamentalistische Taliban-regime, dat sporten verbodt, speelde Afghanistan bijna twintig jaar geen internationale wedstrijden en zakte het ver weg op de FIFA-ranglijst. Nu krabbelt het land weer op. Het nationale voetbalteam is populair en zorgt in Afghanistan voor een positieve impuls. lokaalmondiaal-redacteurs Thomas Hurkxkens en Femke Stroomer maakten een reportage en een artikel voor *de Volkskrant* over wat sport kan betekenen voor de verzoening in Afghanistan.

9. Filipijnen: Op zondag naar de sabong

Hanengevechten bestaan al minstens vijfduizend jaar. In de meeste landen is het tegenwoordig verboden, maar in de Filipijnen is deze manier van vermaak niet alleen legaal, maar ook de onbetwiste volkssport nummer één. Jong en oud, rijk en arm, iedereen gaat naar de *sabong*. Ook lokaalmondiaal maakte een bloedig toernooi mee.

10. Uganda: 'Controleer wat er met Nederlands geld gebeurt'

Sommige gevechten in Uganda zijn misschien gestopt, maar daarmee nog niet alle problemen. Met name vrouwen zijn nog steeds slachtoffer van geweld. Voor donorland Nederland is de positie van vrouwen speerpunt van het beleid. In Uganda is er echter kritiek op Nederland, omdat onvoldoende wordt gecontroleerd waar het hulpgeld precies aan wordt besteed. Ruth Oijambo Ochieng, een medewerkster van een Ugandese vrouwenorganisatie, vertelt hoe het beter kan.

11. Zuid-Afrika: Meninge rond een stadion

Terwijl het nationale voetbalteam van Zuid-Afrika het zwaar heeft, gaan de voorbereidingen op het wereldkampioenschap in 2010 gewoon door. Wat zal het WK gastland Zuid-Afrika opleveren? We peilden de meningen in Port Elizabeth.

12. Uganda: Ontwerpster Stella Atal

lokaalmondiaal ontmoet de Ugandese kunstnares en mode- en interieurontwerpster Stella Atal. Ze beheert de studio Great African Art en haar eigen mode-label, waarmee ze meedoet aan de London Fashion Awards. Ook zet ze zich in voor het milieu in haar eigen land, want veel van haar kleding wordt gemaakt van gerecycled materiaal.

BEREIK

De Niet in het Nieuws-reportages zijn in 2008 verspreid via diverse media. In *onzeWereld* verscheen maandelijks een artikel van lokaalmondiaal, waarbij werd verwezen naar de website voor de bijbehorende video-reportage. Zo is ook met *de Volkskrant* samengewerkt: een artikel verscheen in de krant en een reportage op Volkskrant TV.

Bovendien zijn alle Niet in het Nieuws-items met bijbehorend artikel op de Idealen-website van *Trouw* geplaatst.

Op *VersPers*, een internet-magazine voor maatschappelijk betrokken jongeren, en het internationale weblog *Sargasso* eveneens. Via de website van lokaalmondiaal en YouTube zijn reportages ten slotte doorgeplaatst op itemgerelateerde websites, zoals *AfrikaNieuws*, *Africa-Server Magazine*, *Zinfo*, *Klimaatwet.nu*, en bijvoorbeeld op de *Filipijnen-Hyves* en de *Echte Boeren-Hyves*.

Ook hoog opgeleide en breed geïnformeerde Nederlanders willen we met onze nieuws-items bereiken

**Beyond (y)our
World, Zuid-Afrika
lokaalmondiaal wil
internationale samenwerking
terugbrengen op de journalistieke
agenda. Met Beyond (y)our World
reisden het afgelopen jaar 60
aanstormende journalisten naar
ontwikkelingslanden. Elke groep
maakte radio- en video-items
en schreef een eigen editie
van Join vol**

4

Beyond (y)our World

De media vervullen een belangrijke rol in het informeren van het publiek over internationale samenwerking. Verscheidene analyses van de mainstream media tonen echter aan dat deze weinig berichten over ontwikkelings samenwerking. Wanneer ze het wél doen, is die berichtgeving vaak eenzijdig en oppervlakkig. lokaalmondiaal wil hier iets aan veranderen. Niet alleen door zelf een bijdrage te leveren aan het informeren en motiveren van de burger, maar ook door ervoor te zorgen dat journalisten van andere media breder geïnteresseerd en beter geïnformeerd worden. Met dit doel zijn we in 2006 gestart met het project Beyond (y)our World.

Door middel van het uitwisselingsprogramma Beyond (y)our World wil lokaalmondiaal toekomstige nieuwsmakers interesseren voor onderwerpen als globalisering en internationale samenwerking. We vinden dat deze onderwerpen een volwaardige plek behoren te krijgen in het beroepsonderwijs voor de journalistiek. Studenten krijgen een lesprogramma aangeboden waarin ze enerzijds praktisch worden voorbereid op het werken als journalist in een ontwikkelingsland, en anderzijds inhoudelijke informatie krijgen over globalisering, internationale samenwerking en ontwikkelingsvraagstukken. Na afronding van het lesprogramma gaan ze ruim twee weken op reis. In het buitenland volgen ze een programma dat door een lokale (media)organisatie is samengesteld, en maken ze artikelen voor het tijdschrift *Join*, dat onder meer verspreid wordt op Nederlandse hogescholen.

UITWISSELINGEN IN 2008

In 2008 is het Beyond (y)our World-programma uitgevoerd op de Hogescholen voor Journalistiek in Utrecht, Tilburg en Zwolle. Vanuit Tilburg deden 21 studenten aan het programma mee. In Zwolle volgden twee groepen het programma en gingen in totaal 39 studenten op reis. Eind 2008 is een groep van 20 Utrechtse studenten met de voorbereidingen voor hun programma in 2009 gestart. Met Beyond (y)our World heeft lokaalmondiaal

het blikveld van de deelnemende studenten verbreed. Ze werden geconfronteerd met andere dan de gebruikelijke, Nederlandse omstandigheden waaronder journalistiek wordt bedreven. Nieuwe politieke, economische en sociaal-culturele uitgangspunten bepaalden mede de onderwerpen, invalshoeken en bronnen van hun werk. De studenten werden uitgedaagd om buiten de geijkte kaders te denken en te werken, andere contexten te leren zien en zelfs ogenschijnlijk onwrikbare standpunten over absolute persvrijheid en de rol van media in een democratie tegen de achtergrond van een andere politieke, economische en sociaal-culturele werkelijkheid te overwegen. Daarbij bleven de doelstellingen van het bedrijven van journalistiek, namelijk het informeren over en geven van achtergronden van voor burgers relevante gebeurtenissen en ontwikkelingen, onverkort overeind.

Het voorbereidingstraject en de begeleiding van de studenten gedurende het project werd door lokaalmondiaal en de hogescholen samen georganiseerd. Op reis zijn de studenten opgevangen door partnerorganisaties, die tevens de accommodatie, het vervoer en de invulling van het programma regelden. Als begeleider reisden er bovendien een docent van de betreffende hogeschool of een medewerker van lokaalmondiaal mee.

Eind 2007 begon een groep studenten van de Fontys Hogeschool Journalistiek in Tilburg met de voorbereiding van hun reis. Tijdens het traject kregen zij colleges en workshops, onder andere van Lau Schulpen en Paul Hoebink van het Centre for International Development Issues Nijmegen (CIDIN) en van intercultureel trainer Jacob Vossestein. Er werd daarbij veel aandacht besteed aan het thema veiligheid. De studenten bezochten ook ontwikkelingsorganisatie ICCO en het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

In januari 2008 vertrokken ze voor twee weken

naar Uganda en Rwanda. In Rwanda bezochten ze de partnerorganisatie Parlement des Jeunes Rwandais, die vrede, eenheid en verzoening probeert teweeg te brengen door eerlijke en open dialogen en debatten te initiëren voor de Rwandese jeugd. In Uganda werden de studenten ontvangen door partnerorganisatie Edirisa, die zich inzet voor het bevorderen van respect voor diversiteit. De studenten bezochten in zowel Rwanda als Uganda media-instellingen, jongerenprojecten en leeftijdgenoten van lokale scholen voor journalistiek.

In maart vertrok de eerste groep studenten Journalistiek van de Christelijke Hogeschool Windesheim in Zwolle naar Zuid-Afrika. Zij volgden ook een uitgebreid voortraject met colleges, workshops en werkbezoeken. De studenten verbleven tweeënhalve week in Kaapstad, waar ze werden begeleid door partnerorganisatie Economic Justice Network. Ze maakten kennis met het land, bezochten media-instellingen en ontwikkelingsorganisaties en ontmoetten Zuid-Afrikaanse journalistiekstudenten. Een tweede groep uit Zwolle startte in september met de vijfde editie van Beyond (y)our World. Half oktober vertrokken ook zij naar Zuid-Afrika, waar ze begeleid werden door Economic Justice Network. Tijdens deze reis ging voor het eerst een medewerker van lokaalmondiaal mee: producent Niekie Kleintjes.

In november 2008 begon een nieuwe groep Utrechtse studenten aan het lesprogramma voor de zesde editie van Beyond (y)our World om in januari 2009 af te reizen naar Indonesië.

PRODUCTIES

Na thuiskomst werkten de studenten aan hun journalistieke producties: geschreven artikelen en radio- of video-items. Elke groep bundelde zijn ervaringen in een eigen editie van het tijdschrift *Join*. Ook op www.beyondyourworld.nl

zijn alle items terug te vinden.

Studenten die in de eerste helft van 2008 aan het programma hebben meegedaan, hebben na terugkomst hun ervaringen persoonlijk aan ten minste honderdvijftig anderen overgedragen, bijvoorbeeld door middel van presentaties, workshops, filmavonden en tentoonstellingen op scholen en bij verenigingen. Vanaf de tweede helft van 2008 werden de deelnemende studenten gestimuleerd en geholpen om hun reportages ook in andere kranten en tijdschriften te publiceren.

De verschuiving van directe draagvlakversterking naar meer investering in media-aandacht komt voort uit de overtuiging van lokaalmondiaal dat het overdragen van ervaringen via journalistieke kanalen effectiever is dan via persoonlijk contact, omdat de uitwerking van het laatste vaak veel kleinschaliger is.

JOIN

Elke groep studenten maakte zoals gezegd een eigen editie van het tijdschrift *Join*, dat wordt verspreid op hogescholen en binnen het netwerk van lokaalmondiaal. In 2008 kwamen drie nummers van *Join* uit. Het nummer van de studenten uit Utrecht die naar Botswana en Ghana waren geweest, verscheen in juni. In oktober werd de editie van de Tilburgse studenten over Uganda en Rwanda gepresenteerd, en in december het nummer van de eerste groep uit Zwolle die naar Zuid-Afrika was gereisd. Het nummer van de tweede groep uit Zwolle, dat eveneens over Zuid-Afrika gaat, verschijnt in maart 2009.

Van het juni-nummer van 2008 werd een oplage van 10.000 gedrukt, het oktober- en december-nummer verschenen in een oplage van 15.000.

Join: Jonge journalisten over internationale samenwerking wil hét gratis tijdschrift voor en door jongeren over mondiale issues zijn. De verhalen zijn geschreven door jonge journa-

listen, die met onbevungen blik schrijven over onderwerpen die ze zelf boeiend vinden en die daarom goed passen bij de belevingswereld van de doelgroep. De wisselende redactie van studenten journalistiek maakt *Join* uniek. Het blad onderscheidt zich van andere tijdschriften op het terrein van ontwikkelingssamenwerking door de bijzondere aandacht voor de positie van jongeren in ontwikkelingslanden: hun leefwereld, toekomstverwachtingen en beeldvorming. Ook wordt er nadrukkelijk gekozen voor thema's die jongeren aanspreken, zoals muziek, jongerencultuur en seks. *Join* geeft een beeld van het normale leven in ontwikkelingslanden. Artikelen gaan over Ghanese soaps, Ugandese fashionista's en metromannen, voetbal in Zuid-Afrika, het Rwandese 'Hollywood', de Ugandese Carrie Bradshaw, schooltjes voor medicijnmannen in Botswana, en het halen van je rijbewijs in Ghana.

DOELGROEP

Laura Claassen, studente aan de Hogeschool van Amsterdam, deed in 2008 onderzoek naar de doelgroep van *Join*. De primaire doelgroep is gedefinieerd als hbo-studenten van 18 tot en met 24 jaar. De *Join*-lezer is een toekomstige wereldburger, maar absoluut geen 'geitenwolvensokken-type'. Het blad is er niet alleen voor wie al maatschappelijk betrokken is, maar wil juist de 'blanco' en nog niet betrokken student bereiken. Daarom richt *Join* zich op een breed scala aan studierichtingen, met speciale nadruk op communicatie en journalistiek, economie en bedrijfskunde, gezondheidszorg, ICT, techniek, onderwijs en mens en maatschappij. De secundaire doelgroep van *Join* zijn reeds betrokken jongeren. Deze zijn te vinden in de achterban van ontwikkelingsorganisaties en lezen graag over mondiale onderwerpen. Ten slotte is er een tertiaire doelgroep: professionals uit het veld van journalistiek en ontwikkelingssamenwerking.

WEBSITE

Sinds mei 2008 heeft Beyond (y)our World zijn eigen website: www.beyondyourworld.nl. Deze site is het verlengstuk van het tijdschrift. Op deze site schrijven de studenten voor, tijdens en na hun uitwisseling blogs over hun ervaringen, er is achtergrondinformatie over het Beyond (y)our World-programma te vinden, geïnteresseerden kunnen een gratis abonnement op *Join* aanvragen en er verschijnen bij elk nummer extra 'spotlight-artikelen' en filmpjes.

VERSPREIDING VAN JOIN

lokaalmondiaal is in het voorjaar van 2008 gestart met de distributie van het juni-nummer van *Join* in een oplage van 10.000. Voor de verspreiding zijn opvallende displays gemaakt, waaruit studenten het tijdschrift gratis kunnen meenemen. Het blad werd verspreid op de betrokken hogescholen in Utrecht, Tilburg en Zwolle, en op verschillende vestigingen van de Fontys-hogescholen in het zuiden en oosten van het land. Omdat dit nummer door studenten uit Utrecht was gemaakt, is er naar andere afzetplekken in Utrecht gezocht waar veel jongeren komen, bijvoorbeeld cultuurcentra, filmhuizen en de Openbare Bibliotheek. Verder is *Join* verspreid via verschillende maatschappelijk betrokken organisaties, bijvoorbeeld door middel van een LLiNK-ledenactie, tijdens de Move Your World Network Lounge en via studentenvereniging AEGEE. Onder andere Oxfam Novib, NCDO, Ministerie van Buitenlandse Zaken, CIDIN, Both ENDS, Hivos, ICCO, COS Utrecht, Fairfood, Cordaid en Studentenvereniging Ontwikkelingssamenwerking Leiden hebben *Join* verspreid onder hun achterban. Ook heeft lokaalmondiaal *Join* uitgedeeld tijdens het Festival Mundial. Geënthousiasmeerde lezers kunnen zich via www.beyondyourworld.nl gratis opgeven voor een abonnement.

Met de verhoging van de oplage van 10.000 naar 15.000 is lokaalmondiaal actief verder op zoek gegaan naar nieuwe mogelijkheden om *Join* zo breed mogelijk te verspreiden onder Nederlandse jongeren. Er zijn zowel universiteiten als hogescholen aan de distributielijst toegevoegd en in december was *Join* in alle studentensteden verkrijgbaar. Ook groeit de lijst met 'jonge' locaties buiten de hbo's. *Join* wordt steeds bekender onder de doelgroep en dagelijks melden nieuwe abonnees zich via de website aan.

Om *Join* onder de aandacht van een brede groep jongeren te brengen, is een mix van communicatiemiddelen ingezet. Er is vooral gezocht naar free publicity, het sluiten van barters en online aandacht. Dankzij redactionele aandacht voor de artikelen, free publicity en banners op internet, advertenties, de distributie op hbo's, het opzoeken van de doelgroep tijdens evenementen, de crossmediale website met aanmeld-tool, aantrekkelijk communicatiemateriaal en aansprekende lanceringbijeenkomsten met interessante sprekers hebben we veel publiciteit gekregen.

Artikelen van de studenten zijn onder andere verschenen in *Flair*, *de Gelderlander*, *de Hoo-geveensche Courant*, de Groningse wijkkrant *De Lewenborger*, *de Franeker Courant* en *Straatmagazine*. Beyond (y)our World-studenten en lokaalmondiaal-medewerkers zijn geïnterviewd bij *LLinke Soep* op Radio 1, op RTV Raalte, Studenttelevision.tv en Campus Radio Hogeschool Utrecht.

Elke *Join* is tijdens een bijeenkomst gelanceerd. Deze lanceringen zijn georganiseerd in de stad van de betreffende Beyond (y)our World-groep. De bijeenkomsten hadden niet alleen een jonge en vlotte opzet, maar ook een inhoudelijk interessant programma. Tijdens de crossmediale bijeenkomsten kwamen zowel de studenten als ervaren journalisten aan het woord. Het juni-nummer werd op 10 juni in Utrecht gelanceerd (zie kader op pagina 36).

Bij de lancering van het oktober-nummer op 21 oktober op de Fontys Hogeschool voor de Journalistiek in Tilburg stond beeldvorming over Afrika centraal. Onder andere Renske de Greef, Georgina Kwakye en journalisten van *HP/De Tijd* en *IS* gingen met de aanstormende *Join*-journalisten in discussie over journalistiek, internationale samenwerking en berichtgeving over Afrika.

Op 11 december presenteerden Evelien Bosch (NCRV, Mambapoint.tv, MTV) en Janne Kuiper (Studenttelevision.tv) de lancering van het decembernummer op de Hogeschool Windesheim in Zwolle. Renske de Greef, Sophie van der Stap en de hoofdredacteuren van *Studenten.net* en *VersPers* spraken met de deelnemers uit Zwolle over jongeren en idealisme.

SAMENWERKING

Beyond (y)our World is uitgevoerd in nauwe samenwerking met de School voor Journalistiek in Utrecht, Fontys Hogeschool voor Journalistiek te Tilburg en de Christelijke Hogeschool Windesheim in Zwolle. Samen met de verschillende opleidingen ontwikkelde lokaalmondiaal het lestraject. Daarbij streeft lokaalmondiaal ernaar om het onderwijs traject steeds meer te verankeren in de opleidingen. In Zwolle heeft dit ertoe geleid dat het Beyond (y)our World-programma in 2008 tot een echte minor Ontwikkelingsjournalistiek is uitgegroeid. Met de journalistenopleiding in Ede, Rotterdam en het Belgische Mechelen heeft lokaalmondiaal in 2008 gesproken over deelname

Sinds december is Join in alle studentensteden verkrijgbaar

LANCERING JOIN UTRECHT

Ruim honderdvijftig studenten journalistiek, journalisten, medewerkers van media- en ontwikkelingsorganisaties en andere geïnteresseerden kwamen op dinsdagmiddag 10 juni naar de lancering van *Join* in Utrecht. In een volle Filemon & Baucis gaf Patrick Lodiers via de beeldschermen zijn mening over *Join* en tips aan de studenten. Studenten journalistiek uit Utrecht, Tilburg en Zwolle vertelden over hun ervaringen met Beyond (y)our World. Na een pauze en vertoning van de filmpjes 'Hip-life' en 'Ghana Moves', die door de studenten

in Ghana waren gemaakt, gingen journalisten Femke van Zeijl, Thomas Hurkxkens en ICCO-directeur Jack van Ham onder leiding van presentator Pieter Webeling in discussie over journalistiek in ontwikkelingslanden. Veranderen journalisten in halve ontwikkelingswerkers als zij voet zetten op het Afrikaanse continent? Gaan de journalistieke basisregels nog op voor journalisten ver buiten onze landsgrenzen? Na een pittige discussie en afsluitend woord van lokaalmondiaal-directeur Stefan Verwer werd de lancering beëindigd met een borrel.

in het Beyond (y)our World-programma. Onze samenwerking met deze hogescholen zal naar verwachting in 2009 van start gaan.

Met de Dick Scherpenzeel Stichting werkte lokaalmondiaal samen bij de organisatie van een zogenoemde minimarkt. Tijdens de minimarkt gaven professionele journalisten feedback op de artikelen van de studenten. Beyond (y)our World is financieel mogelijk gemaakt door NCDO en ICCO. NCDO bevordert het draagvlak in Nederland voor ontwikkelings-samenwerking. De organisatie betreft Nederlanders bij internationale samenwerking en staat hen bij met informatie, advies en financiële steun. ICCO zet zich in voor een wereld zonder armoede en onrecht. Daarbij zijn basisvoorzieningen, duurzame economische ontwikkeling en vrede en democratie de belangrijkste pijlers.

Op media-gebied werkte lokaalmondiaal in het kader van Beyond (y)our World samen met diverse partners. Journalisten van *IS* en *Trouw* hebben de studenten van waardevolle feedback op hun reportages en interviews voorzien. Op de jongerenwebsites VersPers en Studenten.net werden teksten uit *Join* geplaatst. De artikelen over pers en media kregen een plek op website De nieuwe reporter. Weblogs van de studenten werden op AfrikaNieuws geplaatst en video's en artikelen bij Mambapoint.tv.

In 2008 is lokaalmondiaal begonnen met het opzetten van een Talentenpool, waarvoor uit iedere *Join*-redactie de beste en meest gemotiveerde studenten worden geselecteerd. lokaalmondiaal wil ze een extra duwtje in de rug geven en ze verder helpen bij het publiceren over mondiale onderwerpen. Geselecteerde studenten kregen de mogelijkheid om artikelen te schrijven voor tijdschrift *IS* en internetmagazine VersPers. Door middel van de Talentenpool worden de journalistieke vaardigheden van de studenten verder ontwikkeld en blijven ze betrokken bij onderwerpen die in Beyond (y)our

World aan de orde komen.

lokaalmondiaal benaderde verschillende bedrijven en ontwikkelingsorganisaties voor het plaatsen van advertenties in *Join*, en in 2008 is gestart met de verkoop. Gezien de specifieke doelgroep van hoger opgeleide jongeren vormt *Join* een interessante markt. Voor organisaties die Beyond (y)our World financieel ondersteunen is er gratis advertentieruimte beschikbaar. Met andere partijen is advertentieruimte geruild door middel van het afsluiten van barthers. Zo heeft *Join* advertenties in diverse gedrukte media en banners op allerlei websites kunnen plaatsen.

TOEKOMST

In 2009 zal de samenwerking met de huidige opleidingen worden versterkt en zullen nieuwe opleidingen aan het programma meedoen. Vier groepen zullen in 2009 het Beyond (y)our World-programma doorlopen en er zullen vier edities van *Join* uitkomen. Het bladconcept wordt aangescherpt, de oplage gaat omhoog en de distributie wordt uitgebreid. Bovendien zullen de studenten naast hun artikel voor *Join* nog een journalistiek product maken, dat via verschillende media zal worden verspreid. Ook het idee van de Talentenpool gaan we uitwerken, waarbij we bewust de samenwerking zullen zoeken met het tijdschrift *IS*.

A black and white photograph of a man's arm and hand, wearing a white t-shirt and a ring, with a black circular text overlay. The man's hand is raised, and he is wearing a ring on his ring finger. The background is a plain, light-colored wall. The text is centered within a black circle.

**Arnhem mondiaal
In 2008 werd Arnhem
Millenniumgemeente.
De Arnhemse voetballer
Theo Jansen droeg een steentje
bij en schitterde in
een videospot van
lokaalmondiaal**

5

Projecten

In 2008 is lokaalmondiaal steeds meer crossmediaal gaan werken en die ontwikkeling zullen we in de komende jaren voortzetten. We hebben de expertise in huis voor het maken van audiovisuele reportages, maar ook voor het uitgeven van tijdschriften, het maken van geschreven reportages, het organiseren van debatreksen en uitwisselingsprogramma's, en het optreden op bijeenkomsten als deskundigen op het terrein van globalisering en ontwikkelingssamenwerking.

Cruciaal in deze crossmediale ontwikkeling is onze nieuwe website, die niet alleen dient als visitekaartje van de organisatie, maar steeds meer een verzamelpunt wordt voor de uiteenlopende producten van lokaalmondiaal-redacteuren voor diverse media. In maart ging de site online en daarna is hij steeds verder uitgebouwd. De waardering voor de site zie je aan de bezoekersaantallen: na acht maanden zitten die tegen de 400 per dag. Op de site houden redacteuren weblogs bij, worden artikelen geplaatst en komen onze video-reportages prominent in beeld.

Redacteuren van lokaalmondiaal zijn het afgelopen jaar zo veel mogelijk crossmediaal gaan werken. Bij het samenstellen van de teams wordt hiermee rekening gehouden. Televisiemakers worden gekoppeld aan journalisten met een geschreven achtergrond. Tijdens de reizen werken de journalisten samen, waardoor ze hun kennis delen en steeds breder inzetbaar zijn. De producties worden onder beide namen gepubliceerd. Zo leren redacteuren zich steeds meer te richten op het toekomstige specialisme van lokaalmondiaal: het ontwikkelen en uitvoeren van crossmediale journalistieke producties.

THE ROAD TO 2010

In januari 2008 heeft lokaalmondiaal het project The Road to 2010 gelanceerd. Het is onze ambitie dat dit hét journalistieke project op weg naar het wereldkampioenschap voetbal in Zuid-Afrika wordt.

Twee redacteuren van lokaalmondiaal zijn in januari bij de Afrika Cup in Ghana geweest en hebben daar reportages gemaakt voor de website www.roadto2010.nl, die kort voor de aftrap van het toernooi was gelanceerd. Met onze filmpjes en artikelen vanuit Ghana hebben we - om in voetbaltermen te spreken - flink gescoord. We waren te gast bij *De Wereld Draait Door*, en beelden van lokaalmondiaal zijn vertoond bij *Pauw&Witteman*, op Volkskrant TV en op de website van Voetbal International. Verder zijn er artikelen verschenen in *IS* en het vakblad *Coachen*, en zijn we voor de radio geïnterviewd bij *LLinke Soep*, *Desmet Live* en *Met het Oog op Morgen*.

In mei kreeg het project een tweede impuls, toen redacteuren van lokaalmondiaal op reportage in Kirgizië tegen het nationale voetbalelftal van Afghanistan aanliepen. Ze maakten hierover zowel een artikel als een filmpje voor *de Volkskrant*.

EEN LOT UIT DE LOTERIJ

The Road to 2010 heeft ook de aandacht getrokken van World Press Photo en Free Voice, twee beneficianten van de Nationale Postcodeloterij. Zij hebben in 2008 een projectaanvraag ingediend, 'Twentyten', voor een extra trekking van de Postcodeloterij waarin The Road to 2010 een belangrijke rol speelt. Centraal in het plan staat de professionele training van 140 Afrikaanse sportjournalisten in de aanloop naar het WK. Tijdens verschil-

lende kwalificatiewedstrijden zullen er op diverse locaties in Afrika trainingsweken worden georganiseerd, waarin Afrikaanse journalisten verder geoefend zullen worden in het maken van pakkende reportages met een eigen invalshoek. Verder biedt het project Afrikaanse sportjournalisten de kans om hun producten zowel in Afrika als wereldwijd te verspreiden en een blijvende afzetmarkt te verkrijgen via het Afrikaanse agentschap African Media Online. Het belangrijkste beoogde resultaat van Twentyten is dat er vele miljoenen Afrikanen geïnformeerd worden met honderden fotoreportages, geschreven artikelen, weblogs en radio- en televisiereportages van Afrikanen over alles wat met de rol van voetbal op het continent te maken heeft. Ook zal de website www.roadto2010.nl (die ook een Engelse en Franse variant krijgt) voor een belangrijk deel gevuld gaan worden door Afrikaanse sportjournalisten die meedoen aan Twentyten. Van het project Twentyten zal lokaalmondiaal een *making of*-documentaire maken, evenals een boek over Afrikaans voetbal dat grotendeels zal bestaan uit bijdragen van de deelnemende WAfrikaanse journalisten. Ook doen we mee met een grote tentoonstelling over Afrikaans voetbal in het Tropenmuseum.

Op 5 februari 2009 is de aanvraag voor Twentyten goedgekeurd door de Nationale Postcodeloterij. Daarmee gaat voor lokaalmondiaal een grote journalistieke droom in vervulling.

GAME OF HOPE

Al enige tijd is lokaalmondiaal betrokken bij de Game of Hope, een plan om in de aanloop naar het WK voetbal een wedstrijd te organiseren tussen twee teams van voormalige kindsoldaten. De wedstrijd zal gespeeld worden in het Goffertstadion in Nijmegen of als voorwedstrijd bij een interland van het Nederlands elftal in een andere speelstad.

Het gaat om de teams FC Watanga uit Liberia en de Goleadors de Paz uit Colombia. FC Watanga komt uit de hoogste divisie van het Liberiaanse voetbal. Het elftal bestaat uit voormalige kindsoldaten die gevochten hebben in de bloedige Liberiaanse burgeroorlog die pas enkele jaren geleden is beëindigd. Voorzitter Andy Quamie zag sport als een goed middel om na de burgeroorlog weer te reïntegreren in de samenleving en om strijders uit de verschillende legers zich met elkaar te laten verzoenen. Ook probeert de voetbalclub de gewezen kindsoldaten weer terug naar school te krijgen door beurzen te verstrekken.

Goleadors de Paz (Topscorers van de Vrede) bestaat uit zeventien spelers in de leeftijd van 16 tot 30 jaar. Ze waren ooit kindsoldaten van verschillende gewapende groepen, dus zowel oud-guerrilla's als oud-paramilitairen - deze groepen zijn in Colombia nog tot op de dag van vandaag met elkaar in conflict. De spelers zijn afkomstig uit opvangcentra, waar voornamelijk psychologische steun wordt gegeven aan oud-soldaten die willen terugkeren naar de burgermaatschappij.

Het belangrijkste doel van het evenement is om bewustwording te creëren rondom de problematiek van kindsoldaten. Vandaar ook de titel Game of Hope: voormalige kindsoldaten kunnen hun talenten ontwikkelen als zij hierin goed worden begeleid. Voetbal kan hierin een belangrijke rol spelen. Het evenement benadrukt dat de spelers echte helden zijn, die alleen al

door op het voetbalveld te staan, vanuit de achtergrond waar ze vandaan komen, de ware kampioenen zijn. Rondom de wedstrijd zullen fondsen worden gewonnen voor de opvang van voormalige kindsoldaten en initiatieven die ze met behulp van sport weer kans geven op een menswaardig bestaan.

Begin 2009 is stichting Game of Hope opgericht. In het bestuur van de stichting zitten met name mensen uit de gemeente Nijmegen, omdat het initiatief voor de wedstrijd behalve van lokaalmondiaal ook afkomstig is van enkele ambtenaren uit die gemeente. Stefan Verwer, directeur van lokaalmondiaal, is door het bestuur aangewezen als directeur van de stichting Game of Hope.

ARNHEM MONDIAAL

Wordt Arnhem wel of geen Millenniumgemeente? Deze vraag lag voor bij de Arnhemse gemeenteraad bij de start van 2008. Om meer duidelijkheid te krijgen over de initiatieven in de stad die bijdragen aan de millenniumdoelen, schakelde de werkgroep van de gemeente lokaalmondiaal in. Samen maakten we een film over hoe bewoners van Arnhem, het bedrijfsleven en politici elk op hun eigen manier een bijdrage leveren aan de doelen. Bovendien werd een reclamecampagne ontwikkeld om Arnhemmers meer bewust te maken van de millenniumdoelen en de keuze vaarvoor hun gemeenteraad stond.

Als initiatief voor de burgerreportages werd gekozen voor de Stoere Vrouwen, die uitsluitend duurzaam 'shoppen'. We gingen langs bij Guus Duindam, een vijftienjarige scholier die een film over klimaatverandering maakte. Voor het bedrijfsleven werd onder meer een reportage gemaakt over duurzame koffiebranderij Peeze en over Titan Wood, waar van regulier hout hardhout wordt gemaakt, zodat er minder

hardhout uit het regenwoud nodig is. Met de interviews met de politici resulteerde dit in een film van 30 minuten, die vertoond werd aan de complete gemeenteraad. Of onze film de doorslag gaf zullen we nooit weten, maar de gemeenteraad stemde uiteindelijk vóór het initiatief om Millenniumgemeente te worden.

CSRTUBE

Filmbeelden bieden niet alleen de mogelijkheid om een breed publiek te bereiken, ze kunnen ook uitstekend werken als onderdeel van een lobbystrategie: inhoud wordt visueel ondersteund en brengt zo problematiek en oplossingen duidelijker op het netvlies van beleidsmakers. Samen met het MVO Platform ontwikkelde lokaalmondiaal daarom CSRTube, het eerste mediaplatform gewijd aan maatschappelijk verantwoord ondernemen (ofwel Corporate Social Responsibility, CSR). CSRTube is een soort YouTube waarop mensen zelf video's over maatschappelijk verantwoord ondernemen kunnen zetten. Om het aanbod

van deze 'tube' te vergroten, ondersteunt lokaalmondiaal zuidelijke leden van het MVO Platform bij het maken van video's. Deze zijn niet alleen te zien op CSRTube, ze kunnen ook worden gebruikt (en waar nodig bewerkt) om media- en lobbyaandacht te vragen. Via CSRTube kan een breed publiek worden bereikt met ideeën over duurzaamheid in het Zuiden en de relatie met het Noorden.

lokaalmondiaal ontwikkelde www.csrtube.net, waarop ook informatie over de leden in het Nederlands, Engels, Spaans en Frans te vinden is. Wij onderhouden CSRTube en voeren de redactie over het aangeboden videomateriaal. Ook hebben we een tweedaagse videotraining voor zuidelijke partners van het MVO Platform verzorgd. Zij leerden hun boodschap vorm te geven en scenario's te maken voor de video's. Bij een grote fabriek in Kenia bijvoorbeeld worden arbeidsrechten geschonden, en in Argentinië raakt een rivier vervuild met afvalstoffen. Plaatselijke partners van het MVO Platform hebben een concreet plan in handen om deze onderwerpen te verfilmen.

*Of onze film de doorslag
gaf zullen we nooit weten,
maar Arnhem besloot
Millenniumgemeente te worden*

DE GROTE ONTWIKKELINGSQUIZ

Op zondag 12 oktober 2008 vond voor de vierde keer de Grote OntwikkelingsQuiz in Nijmegen plaats. De Grote OntwikkelingsQuiz werd georganiseerd door LUX en het CIDIN, in samenwerking met lokaalmondiaal en *de Volkskrant*, en met financiële steun van NCDO. Bij de Grote OntwikkelingsQuiz wordt gezocht naar de grootste kenner van ontwikkelings-samenwerking. lokaalmondiaal was verantwoordelijk voor de productie van de inleidende reportages en de beelden bij de verschillende vragen. Hoofdredacteur Marc Broere speelde bovendien een belangrijke rol bij het bedenken van de vragen.

EEN ZENUWSLOPENDE QUIZ

Het regende ratten en adoptiebaby's tijdens de drie rondes van de Grote OntwikkelingsQuiz 2008 in Nijmegen. Bekende Nederlanders Inge Ipenburg en Teun van de Keuken piekten aan de start, maar een stille kracht ging er met de prijs vandoor.

Kermis

De binnenstad van Nijmegen was één grote, kleurrijke kermis met bots-auto's, zuurstokken, grijpparmen en apparaten waarmee je in de hoogte en in de breedte werd geschooten. Binnen in debatcentrum LUX, hartje stad, ging het er serieuzer aan toe: de grote OntwikkelingsQuiz vond er voor het vierde opeenvolgende jaar plaats. Een tiental (semi-)BN'ers uit de ontwikkelingswereld namen het op tegen de tien winnaars van de voorronde van de quiz in *de Volkskrant*. In de eerste ronde gingen de handen aan de knop voor vragen als:

- Wie heeft de term Derde Wereld gemunt?*
- Hoeveel landen stuurden in 2000 alleen mannen naar de Olympische Spelen in Sydney?***
- Uit welk land heeft Angelina Jolie geen kind geadopteerd? (Ethiopië, Vietnam of Colombia)***

Souffleren

Televisiester Inge Ipenburg (ambassadeur voor Stop Aids Now) maakte een vliegende start. De drie eerste vragen op rij wist zij juist te beantwoorden. Echter, zodra quizmaster Lau Schulpen (docent van het CIDIN) bekendmaakte dat zij het tussenklassement aanvoerde, zakte zij volledig in. Teun van de Keuken (Tony Chocolonely, Keuringsdienst van Waarde) stapte in het gat dat Ipenburg achterliet. Hij scoorde de volgende zeven vragen blindelings goed en voerde met die prestatie het slotklassement aan, gevolgd door Arjan Erkel (GoedTV),

Wie heeft de term ‘Derde Wereld’ gemunt? En wie profiteert het meest van fair trade?

Anna Chojnacka (1%Club) en Peter Konijn (Cordaid). De afvallers restte niets anders dan de overgebleven kandidaten te souffleren vanaf de zijlijn.

De burens van de boeren

In de tweede ronde vormden de ontwikkelings-BN'ers duo's met de onbekende ontwikkelingskenners. Het draaide om snelheid, onbegrensde feitenkennis en diepere ontwikkelingsanalyse. Hoe heet bijvoorbeeld de documentaire van Oliver Stone over Fidel Castro? 'El Lider' werd genoemd, 'El Jefe Maximo' werd geroepen, maar niemand kwam op 'El Commandante'. Ook de vraag 'Wie profiteert het meest van fair trade?' leverde nul punten op, want niemand van de deelnemers kwam op het juiste antwoord: 'De burens van de boeren.' Moeizaam kwam er toch een winnend team uit deze ronde, dat bestond uit Cordaid-dossiërtijger Peter Konijn en docent ontwikkelingssamenwerking Marie-Louise Glebbeek. In de finale namen zij het tegen elkaar op.

Ratten

Ook in deze ronde wisselden inside-sectorvragen, diehard OS-kennis en gemakkelijke weetjes elkaar af. Wie won dit jaar de eerste Nederlandse Millennium Award? (BLØF) Hoe lang doet een rat over het verkennen van 100 vierkante meter land op zoek naar landmijnen (een half uur, of korter, als-ie opgeblazen wordt). Met een nipte 3-2 won Peter Konijn. Het sierde de winnaar dat hij zijn prijs, een reischeque van 1000 euro, aan de tweedeprijswinnaar gaf. 'Ik reis al genoeg', was zijn commentaar.

Lonneke van Genugten,
eindredacteur tijdschrift *IS*

*(de Franse socioloog Alfred Sauvy)

**(acht)

***(Colombia)

**Festival Mundial,
Tilburg Onderuitgezakt
op een Fatboy kijken
bezoekers van Festival Mundial
naar films van lokaalmondiaal.
Meteen even de nieuwste
Join meepakken
voor thuis...**

Join

Hoe word
je acteur
in Ghana?

Kijk
op eigen
risico

WWW.BEYONDYOURWORLD.NL

zonder
toespraak

aan de pas op
vrienden aanraken
en praten

6

Evenementen

lokaalmondiaal profileert zich in de ontwikkelingssector in toenemende mate als expert op het vlak van journalistiek en internationale samenwerking. Gevraagd en ongevraagd voorzien we de ontwikkelingssector van adviezen.

Door als journalistieke organisatie in ontwikkelingslanden te werken en de sector als trendwatcher te volgen, draagt lokaalmondiaal bij met een onafhankelijke en prikkelende mening over de mogelijkheden en onmogelijkheden van ontwikkelingssamenwerking. We treden steeds vaker op als deskundigen in panels, als discussieleider bij debatten of jongerenevenementen, en als trainer van cameracursussen voor jongeren of ngo-medewerkers die naar ontwikkelingslanden gaan. Ook zijn we in 2008 steeds vaker gevraagd om als deskundige op het terrein van ontwikkelingsamenwerking, eerlijke handel en globalisering onze mening te geven in de media, variërend van vakblad *Vice Versa* tot het *Radio 1 Journaal* en *De Wereld Draait Door*.

SPORTFILMFESTIVAL DEN BOSCH

Van 16 tot en met 19 april 2008 werd in de Verkadefabriek in Den Bosch de tweede editie van het Sportfilm- en documentairefestival georganiseerd. Gekozen was voor het thema Sport & Politiek. Een actueel thema, gezien de politieke en maatschappelijke discussie die op dat moment plaatsvond rond de Olympische Spelen in Peking.

De getoonde films en documentaires werden omlijst door inleidingen, nabeschouwingen en debatten waaraan prominente (oud-)topsporters, programmamakers, regisseurs, journalisten, wetenschappers en beleidsmakers deel-

namen. Hoogtepunt was de aanwezigheid van Tommie Smith, die eeuwige roem vergaarde toen hij als atleet tijdens de Spelen van Mexico in 1968 de Black Power-groet bracht op het erepodium.

Namens lokaalmondiaal waren Marc Broere en André van der Stouwe aanwezig om te vertellen over *The Road to 2010* en hun ervaringen tijdens de Afrika Cup. Er werd dieper ingegaan op de sociale betekenis van voetbal wereldwijd en met name voor arme landen. De reportages die tijdens de Afrika Cup in Ghana waren gemaakt werden vertoond en het publiek kon vragen stellen. De middag werd geleid door Stefan Verwer.

Studenttelevision uit Groningen besteedde tijdens het festival aandacht aan *The Road to 2010* door middel van een interview met André van der Stouwe.

WORKSHOP 'VOETBAL IN AFRIKA' OP DE AFRIKADAG

Op zaterdag 19 april vond de jaarlijkse Afrikadag in Den Haag plaats. Tijdens deze dag met workshops, discussies, lezingen en muziek waren onder andere Bert Koenders, Adriaan van Dis en Jan Pronk aanwezig. lokaalmondiaal organiseerde een workshop over de rol van voetbal in Afrika. Deze multimediale workshop zat vol film, ervaringen, inspiratie en verhalen over voetbal in Afrika. Over ontwikkeling en trots, over de rol van voetbal in ontwikkeling, over de kwaliteit van het Afrikaanse voetbal en de economische waardering en religieuze beleving ervan. Over de African Cup of Nations 2008 en het WK 2010 in Zuid-Afrika. De sprekers waren Arie Schans (Bondscoach Namibië), Marc Broere (lokaalmondiaal), Willem Vissers (*de Volkskrant*) en Arnold Panneborg (antropoloog), en de bijeenkomst werd door lokaalmondiaal-redacteur Femke Stroemer gepresenteerd.

PARTOS

In het vorige jaarverslag riepen Marc Broere en Stefan Verwer Nederlandse ontwikkelingsorganisaties op om realistisch te gaan communiceren en te stoppen met simpele marketingboodschappen om het publiek te laten zien hoe succesvol ze zijn. Hulporganisaties hebben een taak om juist te vertellen over de ongemakkelijke waarheid van armoede. Een waarheid die verscholen ligt in de structurele ongelijkheid tussen het rijke en arme deel van de aarde. De kernboodschap moet niet zijn dat we iets goeds gaan doen, maar dat we iets gaan rechtzetten dat krom gegroeid is. Naar aanleiding van dit stuk, dat ook in *Vice Versa* is verschenen, werd lokaalmondiaal gevraagd om op 23 april op de jaarlijkse ledenvergadering van branchevereniging Partos een presentatie te geven. Dat hebben we gedaan in de vorm van een speciaal gemonteerde (ludieke) film, waarin willekeurige burgers uit Arnhem hun mening gaven over ontwikkelings-samenwerking en waarin een *NOS Journaal* van 2015 werd nagebootst. In deze nieuwsuitzending werd bekendgemaakt dat Oxfam Novib vanwege een gebrek aan draagvlak in de samenleving zou worden opgeheven. Dit tot hilariteit van de aanwezigen. Oxfam Novib-directeur Jan Bouke Wijbrandi, die bij de Partos-vergadering aanwezig was, werd gevraagd om een reactie. Hij moest hard lachen en grapte dat Oxfam en Unicef in 2015 waarschijnlijk zouden fuseren tot Unox.

LAFF DEBAT JONGEREN EN GEWELD IN MIDDEN-AMERIKA

Op 8 mei leidde Stefan Verwer naar aanleiding van de Hondurese documentaire *El Porvenir* een gesprek over jongeren en geweld in Midden-Amerika. Dit gebeurde tijdens het Latin American Film Festival (LAFF) in Utrecht.

De documentaire van Oscar Estrada volgt de nasleep van een moordpartij die in 2003 plaatsvond in een van de meest beruchte gevangenissen van Honduras. Met medeplichtigheid van de gevangenisdirecteur werden dat jaar 69 jongeren vermoord door politieagenten en medegevangen. De meesten van deze jongeren behoorden tot jeugdbendes uit sloppenwijken. De film toont de moeizame strijd voor gerechtigheid die gevoerd wordt door familieleden van de omgekomen jongeren, en ontleedt de onwil van de Hondurese overheid om iets voor de jongeren in de bendes te doen. In plaats daarvan roepen politici en burgers om het 'schoonvegen' van de betrokken wijken en een 'harde hand' voor jongeren die zich inmengen met de bendes.

SYMPOSIUM VRIJHEID VAN MENINGSUITING

Bestaat persvrijheid? Over die vraag werd op 13 mei gedebatteerd in de Zeeuwse Bibliotheek in Middelburg. Het debat werd georganiseerd door de Roosevelt Stichting, Free Voice, de Zeeuwse Bibliotheek en de *Provinciale Zeeuwse Courant*.

Aan de hand van prikkelende stellingen werd er twee uur lang gedebatteerd over persvrijheid hier en daar. In het panel zaten Peter Jansen (hoofdredacteur van de *Provinciale Zeeuwse Courant*), Carolijn Visser (reisjournalist China), Kenneth van Toll (Free Voice) en lokaalmondiaal-directeur Stefan Verwer.

Er werd vooral veel ingegaan op de situatie in China. Peter Jansen: 'Toen Tibet nog een eigen staat was, waren de gruwelen voor de bevolking minstens zo erg. De Tibetanen grijpen de Olympische Spelen

aan om aandacht van de wereld te krijgen.' Stefan Verwer: 'Ik vind het hypocriet dat we nu met z'n allen over China heen vallen en roepen dat de Spelen geboycot moeten worden, terwijl we vrolijk blijven handelen met China. Ook zijn we gewoon bang dat China onze handelspositie in de wereld verzwakt.'

Volgens Stefan Verwer moeten journalisten creatiever worden: 'Journalisten zullen nooit volledig objectief zijn. In Afghanistan bijvoorbeeld zitten ze veilig in een tank van het Nederlandse leger de situatie te beoordelen. Het is veel beter om in samenwerking met de lokale journalisten de situatie in het land zelf te bekijken.'

Volgens Peter Jansen kan het vanwege de veiligheid en de kosten niet anders. 'Bovendien hebben we in ons land maar enkele ervaren oorlogsjournalisten.'

Kenneth van Toll: 'Omdat persvrijheid in bepaalde landen niet vanzelfsprekend is, moet je enorm oppassen met wat je schrijft. Aan de andere kant is het natuurlijk zo dat de mensen de waarheid moeten weten en je dus geen dingen mag verzwijgen.' Carolijn Visser is het daarmee eens, maar trekt een duidelijke grens: 'Geen boek is de gevangenis waard.'

Patrick Simons,
Jongerenpersbureau Zeeland

SOL: FACE2FACE

Op 20 mei was Mirjam Wulff van lokaal-mondiaal aanwezig als spreker bij Face2Face van Studentenvereniging Ontwikkelingssamenwerking Leiden (SOL). Face2Face geeft studenten de gelegenheid in contact te komen met mensen die werkzaam zijn op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Mirjam Wulff vertelde over haar werk bij lokaalmondiaal en speeddate met jongeren met ambities in het ontwikkelingsveld.

DE KRACHT VAN AFRIKA

Op 27 mei ging lokaalmondiaal-directeur Stefan Verwer samen met sportpresentatrice Mari Carmen Oudendijk in gesprek met Thomas Kwenaité, 'de Mart Smeets van het Afrikaanse voetbal' aldus dagblad *De Pers*. Hij geeft als sportverslaggever bij het Zuid-Afrikaanse SuperSport dagelijks zijn ongezouten mening over sportevenementen in heel

Afrika. Aan de hand van door Kwenaité uitgekozen beeldfragmenten werd een gesprek gevoerd over Afrika op weg naar de Olympische Spelen van 2008.

De avond maakte onderdeel uit van het crossmediale project 'De Kracht van Afrika', waarmee IKON en NCDO het beeld van honger en ellende dat men vaak van Afrika krijgt voorgeschoteld, proberen te doorbreken. Televisiereportages en een serie gesprekken met toonaangevende Afrikanen belichten de andere kant van Afrika: een kant die kracht toont. Sport is daarvan een uitstekend voorbeeld.

Stefan Verwer in een interview op Afrika-Nieuws: 'Afrika delft overal het onderspit: in de economie, in internationale handelsonderhandelingen en mondiale politieke verhoudingen. Maar als het fluitsignaal klinkt is iedereen voor even gelijk, doet men mee op basis van de spelregels en is er een kans dat een Afrikaanse sporter kan winnen... Bij voetbal en natuurlijk bij atletiek gebeurt dat ook nog eens regelmatig.'

'Afrika delft overal het onderspit, maar als het fluitsignaal klinkt is iedereen voor even gelijk'

MOVE YOUR WORLD NETWERKLOUNGE

Op 13 juni was lokaalmondiaal aanwezig op de jaarlijkse NetwerkLounge van Move Your World in Pakhuis De Zwijger te Amsterdam. De NetwerkLounge is bedoeld voor jonge mensen die geïnteresseerd zijn in ontwikkelingssamenwerking. Via lezingen, workshops en debatten konden de ongeveer 150 aanwezige jongeren met elkaar en met medewerkers van ontwikkelingsorganisaties in contact komen en zo hun netwerk opbouwen.

lokaalmondiaal verzorgde de drukbezochte workshop 'Journalistiek en de OS'. Aan de hand van korte reportages van lokaalmondiaal met positieve verhalen uit ontwikkelingslanden, discussieerde André van der Stouwe met de workshopdeelnemers over de vraag of de media de situatie in derdewereldlanden op een juiste manier weergeven. Beyond (y)our World-studente Sharon Molema vertelde over haar ervaringen in Zuid-Afrika, waarna een heftige discussie ontstond over de mate waarin je je als journalist betrokken mag voelen bij je onderwerp.

FESTIVAL MUNDIAL

Op 14 en 15 juni was het Leijpark in Tilburg voor de 21e keer het decor voor het grootste wereldmuziekfestival van Nederland: Festival Mundial. Het festival stond net als voorgaande jaren in het teken van de millenniumdoelen. Bezoekers van het festival konden in MDG Paviljoen 7 relaxen met lokaalmondiaal, Illimani Koffie en OneWorld. Illimani schonk (h)eerlijke koffie, OneWorld deelde strandballen uit en hield een Wereldquiz en lokaalmondiaal stalde haar inmiddels beroemde terras uit. In het paviljoen waren gratis exemplaren van *Join*, *onzeWereld* en *Ecologie & Ontwikkeling* verkrijgbaar, en konden bezoekers onderuitgeleund in een zitzak films bekijken uit de serie Niet in het Nieuws over klimaat en een duurzaam leefmilieu, en video's over voetbal.

SEMINAR AFRIKA-STUDIECENTRUM

Marc Broere en André van der Stouwe waren op 24 juni te gast op een seminar over Afrikaans voetbal in het Afrika-Studiecentrum in Leiden. Onder leiding van Wouter van Beek, hoogleraar niet-westerse religies aan de Universiteit van Tilburg en oud-voorzitter van de Werelddambond, werd gediscussieerd over de rol van voetbal in Afrika. Ook werd het boek *How to Win a Football Match in Cameroon* van Arnold Pannenburg gepresenteerd. Tijdens het seminar werden beelden van lokaalmondiaal, die waren gemaakt tijdens de Afrika Cup in Ghana, vertoond en toegelicht door André van der Stouwe.

SOLAR FESTIVAL

Op 8, 9 en 10 augustus vond in Roermond het Solar festival plaats. Dit festival spreekt een breed publiek van muziek- en cultuurliefhebbers aan. Gezien het grote aantal jonge bezoekers was het Solar festival een uitstekende gelegenheid om jongerentijdschrift *Join* onder de aandacht te brengen. *Join* was verkrijgbaar in de stand van Globalicious en werd op verschillende plaatsen op het festival uitgedeeld.

STUDIEBEURS UTRECHT

De grootste studiebeurs van Nederland werd dit jaar door ongeveer 75.000 studenten bezocht. Het evenement vond plaats van 7 tot en met 11 oktober in de Utrechtse Jaarbeurs. lokaalmondiaal stond samen met andere organisaties als de Nationale Jeugdgraad en Fairfood, op de TKMST Xperience. Doel was het thema duurzaamheid onder de aandacht te brengen van toekomstige studenten. Een prima plek om de jongeren ook kennis te laten maken met *Join*, het tijdschrift dat ze op hun toekomstige hogeschool of universiteit waarschijnlijk weer zullen tegenkomen. Elke dag

was lokaalmondiaal met minimaal twee mensen op de beurs: zowel medewerkers als Beyond (y)our World-studenten die hun 'eigen' *Join* uitdeelden.

WORKSHOP 'AFRIKA IN BEELD' COS ZEELAND

Op vrijdag 10 oktober 2008 organiseerde COS Zeeland het publieksevenement *Afrika/Zeeland 10-10*. In de Middelburgse Stadschouwburg kwamen Zeeuwse particuliere initiatieven bijeen voor workshops en een lezing van Lau Schulpen van het CIDIN. De workshop 'Afrika in Beeld' werd verzorgd door lokaalmondiaal.

SOL: A NIGHT IN HAVANA

Op donderdag 27 november organiseerde SOL (Studentenvereniging Ontwikkelings-samenwerking Leiden) in samenwerking met Move Your World een avond in het teken van Cuba: 'A Night in Havana!' Tijdens de drukbezochte avond werden twee debatrondes gehouden, waarbij vijf Cuba-kenners met elkaar discussieerden over onderwerpen als de rol van toerisme in het land en de huidige invloed van de Cubaanse revolutie in Latijns-Amerika. De debaters waren Kees van Kortenhof (Stichting Glasnost in Cuba), Edwin Koopman (*De Journalist*), Egon van Wees (Amnesty International), Maja Haanskorf (hoofdredacteur *LA Chispa*) en Henk Verhoek (HumaCuba), en de debatten werden geleid door Stefan Verwer (directeur lokaalmondiaal).

AFRIKA IN BEELD

Stefan Verwer begon de workshop met de observatie dat hoewel particuliere initiatieven en grotere ngo's veel goed werk doen, daar in Nederland in de media weinig aandacht voor lijkt te zijn. Een discussie ontstond toen hij adviseerde om in berichtgeving positieve dingen te benadrukken. Iemand in het publiek argumenteerde dat juist verhalen over de vele misstanden ervoor zorgen dat je geld loskrijgt bij donateurs. Verwer is echter van mening dat je daarmee maar een deel van de doelgroep bereikt.

Hij ziet ook een 'verharding' in de Nederlandse samenleving, die leidt tot minder steun voor ontwikkelingssamenwerking. Wat kunnen particuliere initiatieven daar zelf aan doen? Besteed in berichtgeving aandacht aan de onderliggende oorzaken van armoede. Vertel niet alleen over de kinderen die door uw hulp nu naar school gaan, maar ook over zaken als politiek beleid en internationale handelsverdragen.

Bron: Website COS Zeeland

MILLENNIUM BATTLE

Als onderdeel van de debatserie Millennium Battle gingen op 11 december in de Arnhemse Campus van de Hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN) zo'n 120 studenten in discussie met zes experts over het thema 'Kinderarbeid en de EU'.

Mondiaal werken zo'n 200 miljoen kinderen, een kwart daarvan is veroordeeld tot de ergste vorm van kinderarbeid. Daarbij is er een grijs gebied, want vallen kindhoertjes en kindsoldaten onder criminaliteit of kinderarbeid? Kinderarbeid komt het meest voor in Afrika. Maar zelfs in Europa, bijvoorbeeld in Albanië, staan er kinderen in fabrieken.

Namens lokaalmondiaal nam Stefan Verwer deel aan het debat. De andere debaters waren Laura Baas (onderzoekster bij IREWOC), Jordy Sweep (VN Jongerenvertegenwoordiger), Joëlle Vollebregt (projectcoördinator bij Plan Nederland), Jeroen de Glas (voorzitter van FNV Jong) en Rolf-Jan Hoeve (publieksvoorlichter van de Europese Commissie in Nederland).

De presentatie was in handen van Farid Tabarki en Victoria Koblenko.

CONTEXT MASTERCLASS

Context, International Cooperation, organiseert op initiatief van de NCDO en in samenwerking met het CIDIN de Context MasterClass Draagvlakversterking. De MasterClass is een jaarlijks terugkerend traject van openbare lezingen en besloten trainingen over draagvlakversterking, speciaal voor organisaties die zich richten op internationale samenwerking en duurzame ontwikkeling. Om na afloop het certificaat te behalen, moeten de deelnemers aan een aantal voorwaarden voldoen, onder andere het inleveren van een eindopdracht. Stefan Verwer zat in 2008 in de beoordelingscommissie van de eindopdrachten van de deelnemers.

STEFAN VERWER IN SPREEKSTAL COOLPOLITICS

Sinds medio 2008 voert Coolpolitics Agency het impressariaat van lokaalmondiaal-directeur Stefan Verwer. Coolpolitics vertegenwoordigt debatleiders, dagvoorzitters, sprekers, moderatoren en presentatoren, zoals Evelien Bosch (Mambapoint/NCRV), rapper Ben Hartman, oud-VN-jongerenvertegenwoordiger Erik Thijs Wedershoven en actrice Victoria Koblenko.

Coolpolitics hecht grote waarde aan de presentatie van een evenement: 'Het verloop van een evenement of debat ligt voor een groot deel in handen van de presentator. Deze enthousiasmeert het publiek, stelt de kritische vragen, houdt de gasten scherp en bepaalt de sfeer van de bijeenkomst.' Zie voor meer informatie www.coolpoliticsproductions.nl.

*lokaalmondiaal wil
bijdragen aan een levendige
en vruchtbare discussie
over de toekomst van
ontwikkelingssamenwerking*

**RTV op Reis,
Nicaragua Een meisje
van Verkade, maar dan
anders. De vrolijke Luz en
haar vriendinnen werken in
het Castillo del Cacao van de
Nederlandse ondernemer Harm
van Oudenhoven. Hij doet met
zijn chocoladefabriek op
een originele manier aan
armoedebestrijding**

7

Producties en films

Regelmatig maakt lokaal-mondiaal in samenwerking met andere maatschappelijke organisaties informatieve films en documentaires. Deze worden ingezet bij voorlichtingscampagnes, conferenties en debatten, en vertoond via internet, regionale omroepen of GoedTV.

WERELDWINKELS

In 2008 produceerde lokaalmondiaal de derde van een serie van vier films die in samenwerking met de Landelijke Vereniging van Wereldwinkels en Hivos worden gemaakt. Het thema van deze derde film is het wereldwijde netwerk dat alle producenten en verkopers van fair trade-producten met elkaar verbindt. De film laat zien hoe dat netwerk in elkaar zit en hoe producten vanuit ontwikkelingslanden terechtkomen bij de consument. Alle nieuwe opnames voor deze film zijn in Nederland gemaakt. Voor beelden uit de productielanden is gebruik gemaakt van het materiaal dat we eerder in Indonesië en Kenia filmden voor de eerste twee Wereldwinkel-films.

Aan de vierde en laatste film in deze serie is in 2008 is ook een begin gemaakt. Deze film met als thema klimaat wordt begin 2009 aangeleverd. Alle vier de films worden vertoond in de Wereldwinkels zelf en tijdens activiteiten van de Wereldwinkels en Hivos.

VOETBALPROJECT ZUID-AFRIKA

Samen met Oikos maakte lokaalmondiaal een speciale film over de rol van voetbal in Zuid-Afrika en Nederland voor kinderen tot 10 jaar. We volgen twee kinderen die van voetbal houden. In Zuid-Afrika neemt Luko ons mee naar zijn vertrapte speelveldje vlak langs een snelweg waar hij met z'n vriendjes op blote

voeten speelt. In Nederland volgen we Maud bij haar voetbalclub. Het dubbelportret wordt onder meer gebruikt in workshops van FC Den Bosch en MVV Maastricht.

TROTS OP JE NAAM

Discriminatie op de arbeidsmarkt is iets waar helaas nog veel jonge allochtonen mee te maken krijgen. Daarom startte vakbond CNV Jongeren in het afgelopen jaar de campagne 'Trots op je naam'. CNV Jongeren wil scholieren ervan bewust maken dat discriminatie onacceptabel is en dat anonieme sollicitatie geen oplossing is.

Met CNV Jongeren organiseerde lokaalmondiaal videoworkshops voor mbo-scholieren. Ze kregen uitleg over film- en montagetechnieken en gingen daarna op pad om een sollicitatievideo te maken met het doel: laat zien waar je goed in bent en waarom je trots bent op je naam. Het resulteerde in dertig korte video's, die te zien zijn op www.trotsopjenaam.nl.

VIVARE

In samenwerking met de Arnhemse woningcorporatie Vivare maakte lokaalmondiaal een kennismakingsfilm over het wonen in serviceflat Elderveld.

WAPEN JEZELF MET WOORDEN

In Zuid-Afrika maakte lokaalmondiaal een film over onveiligheid op scholen. De film is bedoeld om Nederlandse jongeren te laten zien wat geweld op school betekent voor jongeren in Zuid-Afrika en hoe geweld daar wordt aangepakt. Er komen zowel jongeren als medewerkers van Gunfree South Africa aan het woord.

AFSCHEID BERT BEEKMAN

In 2008 nam Bert Beekman afscheid bij de Koffiecoalitie en Oxfam Novib. Voor het afscheid van Beekman, die vanaf de oprichting directeur was van stichting Max Havelaar, maakte lokaalmondiaal een film over deze bijzondere persoon uit de ontwikkelingssamenwerking. Oud-collega's en medewerkers werden geïnterviewd en het beeld werd aangevuld met foto's. Deze productie maakte lokaalmondiaal geheel vrijblijvend als bijdrage aan het afscheid.

IICD

De laatste jaren hebben mensen in ontwikkelingslanden steeds meer toegang gekregen tot allerlei vormen van moderne communicatie. Het International Institute for Communication and Development (IICD) is gespecialiseerd in het toepassen van informatie- en communicatietechnologie bij ontwikkelingsprojecten. In 2007 reisde lokaalmondiaal naar Uganda en zag hoe boeren door middel van internet op de hoogte blijven van actuele marktprijzen. Hierdoor kunnen ze hun oogst voor een hogere prijs verkopen dan voorheen, toen handelaren hun producten tegen bodemprijzen inkochten. Salif Sanogo, een Malinese filmer, volgde in Bamako een project waarbij ziekenhuizen in afgelegen gebieden van Mali via internet röntgenfoto's kunnen opsturen naar specialisten in de hoofdstad. Cameravrouw Yvette Soldan Paz filmde in Bolivia een project waarbij indianen radio en internet gebruiken om zich beter te informeren en zich sterker op te kunnen stellen in kwesties over landrechten. In 2008 werd van het beeldmateriaal uit deze drie landen drie films gemaakt, die laten zien hoe ICT kan bijdragen aan een betere gezondheidszorg, persoonlijke ontwikkeling en armoedebestrijding. De films variëren in lengte: van 60 seconden tot 10 minuten. Ze zijn online te zien via het internationale videoportal van IICD.

De samenwerking tussen IICD en lokaalmondiaal kreeg in september een vervolg met de productie van vijf korte internetvideo's. Daarin vertellen vertegenwoordigers van Nederlandse ICT-bedrijven over hun samenwerking met IICD bij het opzetten van ontwikkelingsprojecten. Onder anderen Bernhard van Oranje-Nassau (president-directeur van Levi9 Global Sourcing) werkte hieraan mee.

DEBATVERSLAG OIKOS

Voor stichting Oikos maakten we een korte video-impressie van een duurzaamheidswedstrijd die door hen was georganiseerd. Het verslag is gemaakt voor gebruik op websites.

35 JAAR CIDIN

Het CIDIN ofwel Centre for International Development Issues Nijmegen van de Radboud Universiteit vierde op 19 en 20 september zijn 35-jarig bestaan. Het thema van deze dagen was 'Idealen in ontwikkeling': hoe staat het met de betrokkenheid van de Nederlander bij ontwikkelingssamenwerking? Geven we nog evenveel om ontwikkelingssamenwerking als 10, 20 of 35 jaar geleden? Wie is de grootste idealist van de afgelopen 35 jaar? Kun je als liberaal ook betrokken zijn?

In het programma probeerden gasten als Paul Hoebink, Joris Luyendijk, Hans Berends en Saskia Sassen antwoorden te formuleren op deze vragen. lokaalmondiaal was verantwoordelijk voor de productie van het gebruikte filmmateriaal en maakte een videoverslag van het feest.

EPA'S DON'T FIT

Op de Economic Partnership Agreements, handelsovereenkomsten tussen Europa en ontwikkelingslanden in Afrika, het Caraïbisch gebied en de Stille Oceaan, is veel kritiek. Opnieuw onderhandelen is daarom de positie van verschillende maatschappelijke organisaties, waaronder Afrika Europa Netwerk, Fair Food, ICCO, SOMO, Platform Aarde, Boer, Consument, en Oxfam Novib. lokaalmondiaal produceerde met deze organisaties een korte campagnevideo, die op internet, zowel in het Nederlands als in het Engels, werd verspreid. Zie www.epasdontfit.eu.

*Geven we nog evenveel om
ontwikkelingssamenwerking
als 10, 20 of 35 jaar geleden?*

**In 2008 reisden
lokaalmondiaal-
redacteuren de wereld over
om producties te maken voor
televisie, internet, kranten
en tijdschriften**

8

Organisatie-ontwikkelingen

Met een nieuwe hoofdredacteur en een nieuwe voorzitter heeft lokaalmondiaal in 2008 veel inspiratie opgedaan voor haar eigen groei en ontwikkeling als organisatie. Ook de input van buitenaf, die we dankzij de vele samenwerkingsverbanden blijven opdoen, helpt ons onze positie te versterken en een steeds groter publiek te bereiken.

WIE IS LOKAALMONDIAAL?

In 2008 bestond de staf van lokaalmondiaal uit de volgende personen:

Directie: *Stefan Verwer*

Hoofdredactie: *Marc Broere*

Administratie: *Heleen Nurja*

Communicatie: *Niek Hermsen* (tot 1 maart),
Mirjam Wulff (sinds 11 februari)

Eindredactie: *Thomas Hurkkens*

Redactie: *André van der Stouwe*,
Femke Stroomer

Productie: *Niekie Kleintjens*,
Johanna de Ruijter (sinds 11 februari)

Camera/Montage: *Vincent Rusland* (tot 1 juli),
Liesje van Tuijl (sinds 1 juli),
Michel Lenaerts

Naast de vaste staf werkten grafisch vormgever *Margo Vlamings* en econoom *Peter van Maanen* op projectbasis voor lokaalmondiaal.

In 2008 is ook gebruik gemaakt van het fiscaal advies van *Oscar van Zoggel*, die verbonden is aan het accountantskantoor Maters van der Net, dat ook verantwoordelijk is voor de jaarlijkse accountantscontrole.

BESTUUR

In 2008 kreeg lokaalmondiaal een nieuwe voorzitter: Ulrich Mans werd in oktober opgevolgd door Tony van der Meulen. Bovendien is Jaap Spreeuwenberg, creatief directeur en oprichter van Coolpolitics, tot het bestuur toegetreden. lokaalmondiaal ervaart het als een compliment dat het twee bestuursleden van dergelijke statuur aan zich kan verbinden en dat beiden geloven in de kracht en de filosofie van lokaalmondiaal.

In 2008 bestond het bestuur uit:

Ulrich Mans (voorzitter tot oktober 2008) was betrokken bij de oprichting van lokaalmondiaal en maakte sinds 2004 deel uit van het bestuur, eerst als bestuurslid en sinds 2005 als voorzitter. Ulrich Mans werkte als policy analyst bij The Hague Centre for Strategic Studies, waar hij zich bezighield met internationale interventies en staatsopbouw in post-conflictgebieden en fragiele staten. Verder was hij extern adviseur bij Pax Ludens, Foundation for Training and Research in Conflict Resolution. Half 2008 is Ulrich Mans verhuisd naar Sudan, waar hij zijn werkzaamheden voor The Hague Centre for Strategic Studies voortzet.

Tony van der Meulen (voorzitter sinds oktober 2008) was tot april hoofdredacteur van het *Brabants Dagblad* en het opinietijdschrift *De Tijd* en kan bogen op een lange journalistieke loopbaan in de dagblad- en tijdschriftjournalistiek. Op bestuurlijk vlak was hij onder meer vice-voorzitter van het Genootschap van Hoofdredacteurs. Hij is auteur van diverse boeken en schrijft momenteel behalve een wekelijkse column in 'zijn' *Brabants Dagblad* ook voor *de Volkskrant* en *Intermediair*. Het voorzitterschap van lokaalmondiaal vormt hierop een uitstekende aanvulling, aldus Van der Meulen, die zich herkent in de journalistieke ambities en aanpak van lokaalmondiaal: 'In mijn journa-

listieke loopbaan heb ik altijd gemerkt dat het vertellen van herkenbare verhalen over mensen de beste manier is om complexe internationale processen als globalisering en de armoede-problematiek uit te leggen. Dat is nou juist wat lokaalmondiaal doet.'

Jaap Spreeuwenberg (bestuurslid sinds oktober 2008) is oprichter en creatief directeur van Coolpolitics. Coolpolitics organiseert projecten over politiek, maatschappij, kunst en wetenschap: van debatten tot televisieprogramma's, van filmfestivals tot magazines.

Hong Tong Wu is sinds 2006 penningmeester. Hij is actuarieel consultant bij Wu CFO en docent aan de European Actuarial Academy. Hong Tong is secretaris van de Organisatie van Lokale Omroepen in Nederland, penningmeester van Mira Media en voorzitter van de Stichting Chinese Radio Amsterdam.

Monique Lempers is sinds 2007 secretaris. Ze werkt bij PricewaterhouseCoopers als adviseur duurzaam ondernemen. Haar specialisaties zijn verantwoord ketenbeheer, duurzaam inkopen en ontwikkelingssamenwerking. Voorheen werkte Monique Lempers onder meer bij onderzoeksbureau SOMO en bij Hivos, waar zij onder andere de Stop Kinderarbeid-campagne coördineerde. Ze voltooide haar postdoctorale opleiding ontwikkelingsstudies in 2001 en heeft drie jaar werkervaring in Latijns-Amerikaanse landen, waaronder Ecuador, Guatemala en Puerto Rico.

Giovanni Massaro is sinds 2006 bestuurslid van lokaalmondiaal. Hij is programmamanager bij Mira Media, kenniscentrum op het gebied van media en de multiculturele samenleving. Eerder werkte hij als programmamanager bij het instituut voor multiculturele ontwikkeling FORUM, bij Het Nederlands Centrum Buitenlanders en het Nederlands Bibliotheek- en

Lectuurcentrum. Bovendien volgde hij een opleiding tot videoprogrammamaker en maakte hij bijdragen voor Migranten Televisie Amsterdam (nu Multiculturele Televisie Nederland).

In 2008 kwam het bestuur vier keer bijeen. Het besteedde aandacht aan de jaarplanning, de jaarrekening en het jaarverslag. Via de kwartaalverslagen van de directie werd het bestuur geïnformeerd over de stand van zaken op de werkvloer. Ook vergaderde het bestuur één keer met de staf.

Het bestuurslidmaatschap van lokaalmondiaal is onbetaald. Wel kunnen bestuursleden een vergoeding ontvangen ter compensatie van de reiskosten en overige kosten die zij maken voor de uitvoering van bestuurstaken.

Het vergaderschema van het bestuur is vastgelegd in het huishoudelijk reglement. Het bestuur neemt jaarlijks de aanbevelingen uit de Code Cultural Governance door. Aan de hand van deze aanbevelingen voor goed, verantwoord en transparant bestuur en toezicht in de culturele sector, kijkt het bestuur kritisch naar zijn eigen werkwijze.

STAGEPLAATSEN

Elk jaar biedt lokaalmondiaal ruimte aan jongeren die werkervaring willen opdoen op het gebied van journalistiek, communicatie of editing. lokaalmondiaal heeft ook zelf baat bij het binden van jonge mensen aan haar stichting, want zij brengen vaak nieuwe ideeën met zich mee en kunnen een frisse blik op de organisatie werpen. Het is de afgelopen jaren vaker voorgekomen dat een stagiair aan het eind van zijn of haar periode een werknemerscontract kreeg aangeboden.

Christiaan Volgers van de opleiding Fotonica in Ede liep van februari tot juli stage als cameraman en editor voor lokaalmondiaal. Hij deed veel voor SlingerTV.

Laura Claassen deed van maart tot augustus

haar afstudeeronderzoek bij lokaalmondiaal. Laura volgde de studie Reclame, marketing & communicatie aan de Hogeschool van Amsterdam. Ze deed een onderzoek naar de doelgroep van het tijdschrift *Join*.

Vanaf maart 2008 liepen achtereenvolgens Yvonne Baars, Geert Lamain en Sabriya Mussani drie maanden stage op de redactie van lokaalmondiaal. Alle drie kwamen van de Christelijke Hogeschool Windesheim in Zwolle, waar ze de studierichting mediaproducties volgden.

Maaïke Veltman begon in september aan haar stage bij lokaalmondiaal. Zij hield zich bezig met de communicatie rondom *Beyond (y)our World* en de televisieprogramma's van lokaalmondiaal. Haar stage loopt tot maart 2009.

NEVENFUNCTIES VAN DE DIRECTIE

De directie van lokaalmondiaal wordt sinds 2004 gevormd door Stefan Verwer. In 2008 had hij veertig uur per week beschikbaar ter uitvoering van zijn taak.

Sinds augustus 2004 is hij op persoonlijke titel lid van de Zuid Noord Commissie, het adviesorgaan van de kamerfracties van de Partij van de Arbeid op het gebied van internationale samenwerking, dat acht keer per jaar vergadert. Sinds juni 2005 is Stefan tevens op persoonlijke titel lid van de Ledenraad van LliNK, die vier keer per jaar vergadert. Beide nevenfuncties zijn onbetaald.

SAMENWERKINGSVERBANDEN MET ANDERE ORGANISATIES

De programma's van lokaalmondiaal worden mogelijk gemaakt door samenwerking met diverse partnerorganisaties. Onze samenwerkingsverbanden hebben verschillende vormen.

Op financieel gebied werkte lokaalmondiaal samen met NCDO, Xplore, ICCO, Impulsis, het Ministerie van Buitenlandse Zaken, het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, Hivos, Oxfam Novib en Vodafone. In het kader van Beyond (y)our World werkte lokaalmondiaal intensief samen met de journalistieke opleidingen van de School voor Journalistiek in Utrecht, de Fontys Hogeschool Journalistiek in Tilburg en de Christelijke Hogeschool Windesheim in Zwolle.

Op projectbasis werd intensief samengewerkt met een groot aantal milieu- en ontwikkelingsorganisaties. Deze veelal losse en kortlopende projecten dragen bij aan de verwezelijking van de doelstellingen van de organisatie en zorgen voor diversiteit in de financieringsbronnen. In de voorgaande hoofdstukken van dit jaarverslag gaan we uitgebreider in op deze en andere samenwerkingsverbanden van lokaalmondiaal.

In 2008 werkten we samen met onder andere Both ENDS, Wereldwinkels, IUCN NL, Move Your World, NOC*NSF, maandbladen *IS* en *onzeWereld*, SOMO, CIDIN, LUX, TVE en Oikos.

lokaalmondiaal is lid van OneWorld en zat in de stuurgroep van de EEN-campagne. In de toekomst zullen we ten behoud van onze journalistieke onafhankelijkheid niet meer als lid, maar alleen nog als mediapartner van EEN optreden.

VICE VERSA

Vanaf begin 2009 is lokaalmondiaal uitgever van *Vice Versa*, het vakblad voor ontwikkelingssamenwerking. *Vice Versa* bestaat al 42 jaar en werd eerder uitgegeven door SNV Nederlandse Ontwikkelingsorganisatie en MDF Training en Consultancy. De onafhankelijkheid van het blad zal bij lokaalmondiaal gewaarborgd blijven. Tegelijkertijd kunnen we door deze samenwerking gebruik maken van elkaars krachten: door verschillende journalistieke disciplines te combineren kan een grotere impact van onze journalistieke producties worden bereikt. Bovendien is de toekomst van een vakblad als *Vice Versa* gebaat bij een meer bedrijfsmatige aanpak, waarbij de kosten van het uitgeven van het blad in toenemende mate worden gedekt door abonnementsinkomsten, terwijl voorheen het gros van de begroting door subsidies werd gedekt.

Tot slot lijdt het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking onder de toename van de twijfels die worden geuit over de effectiviteit van inspanningen in de sector. Hoewel de reactie van ontwikkelingsorganisaties soms weifelend is, lijkt de noodzaak van het terugbrengen van het debat in en over ontwikkelingssamenwerking duidelijker dan ooit. Ontwikkelingsorganisaties worden genooddaakt om breder te werken met nieuwe partners, zoals het bedrijfsleven en particuliere initiatieven. Deze ontwikkelingen tonen niet alleen het belang van de rol die vakblad *Vice Versa* kan spelen in het faciliteren van het debat binnen de sector, maar ook de noodzaak om het debat te verbreden naar nieuwe partners in ontwikkelingssamenwerking. *Vice Versa* kiest daarom voor samenwerking in het verband van een breed

mediahuis. Vanuit beheersmatig oogpunt is het goed om zo'n samenwerkingsverband op te zetten, omdat een breed mediahuis behalve inhoudelijke samenwerking ook kansen biedt voor kostenreducties. Het delen van ondersteuning voor de redacties en het efficiënter gebruikmaken van de verschillende technische structuren draagt bij aan het verlagen van de overhead en daardoor aan de economische levensvatbaarheid van zowel het blad als de andere deelnemers aan het mediahuis. Met *onzeWereld* en OneWorld, *IS* en Capacity.org werken we begin 2009 daarom al toe naar samenwerkingsovereen-

komsten. Op de middellange termijn is het bovendien goed mogelijk dat ook andere media zoals AfrikaNieuws, *The Broker*, *P+*, *P!*, *SamSam* en *Supporter* bij een dergelijk mediahuis betrokken worden.

Door de expertise van lokaalmondiaal op het gebied van nieuwe media en de grote dynamiek van de organisatie in het mobiliseren van ideeën, mensen en middelen, is lokaalmondiaal een ideale uitgever en media-partner voor *Vice Versa*.

Evelijne Bruning,
hoofdredacteur *Vice Versa*

ONZE EIGEN 'ROAD TO 2010'

lokaalmondiaal is tien jaar geleden opgericht door vrijwilligers. Twee jaar later werden we een officiële stichting en al snel ontwikkelden we ons tot een professionele organisatie. Eind 2006 stippelde lokaalmondiaal bewust haar eigen weg naar 2010 uit.

Niet alleen globale voornemens, maar ook concrete strategische doelstellingen staan in het Beleidsplan 2007-2010 aangegeven. Sommige van deze 'eigen ontwikkelingsdoelen' zijn voor 2008 in cijfers uitgedrukt, als ijkpunt halverwege. En wat blijkt: we hebben ze dubbel en dwars gehaald.

1: *In 2008 zijn de tv-programma's van lokaalmondiaal in acht provincies te zien.* Via verschillende lokale en regionale omroepen en de landelijke digitale zender GoedTV bereikte lokaalmondiaal het afgelopen jaar al kijkers in alle twaalf provincies van Nederland (zie hoofdstuk 2).

2: *In 2008 neemt lokaalmondiaal deel aan vijf activiteiten waarin eigen filmmateriaal*

gekoppeld wordt aan debat over internationale samenwerking en duurzame ontwikkeling. Minstens vijf evenementen hebben we op deze manier opgeluisterd (zie hoofdstuk 6).

3: *In 2008 faciliteert lokaalmondiaal vijf maatschappelijke organisaties bij het vormgeven en ontwikkelen van een mediacampagne of educatief project.*

Ook deze doelstelling hebben we meer dan gehaald (zie hoofdstuk 7).

4: *In 2008 heeft lokaalmondiaal een uitwisselingsprogramma voor 25 jonge journalisten.* Maar liefst 60 studenten hebben in 2008 aan de Beyond (y)our World-uitwisseling deelgenomen, en nog eens 20 gingen met het voorbereidingstraject van start (zie hoofdstuk 4).

Kortom: een dikke 4-0 voor lokaalmondiaal! We liggen op koers. En die koers zullen we blijven volgen - in goed gezelschap en met oog voor zowel interessante zijpadjes als adembenemende panorama's.

In 2008 gaven we een voorproefje van wat de wereld in de toekomst van lokaalmondiaal kan verwachten

VOORUITBLIK

'De rest van de wereld begint hier!' is en blijft de lijfspreuk van lokaalmondiaal. Het Beleidsplan 2007-2010 vormt de basis van onze plannen en geeft richting aan onze activiteiten, maar we blijven als organisatie ook op onverwachte manieren in ontwikkeling. Crossmediaal werken en het uitgroeien tot een broeinest van spraakmakende journalistieke producties over globalisering, ontwikkeling en internationale samenwerking - daarop zullen we ons de komende jaren richten.

Het afgelopen jaar gaven we een voorproefje van wat de wereld in de toekomst van lokaalmondiaal kan verwachten. We hebben hard gewerkt aan de journalistieke profilering van de organisatie. Behalve audiovisuele reportages zijn er tal van geschreven artikelen van lokaalmondiaal-redacteuren verschenen, en we zijn in toenemende mate met mainstream media in Nederland in gesprek over samenwerking. De opleidingen journalistiek in Nederland zien lokaalmondiaal als hun meest vanzelfsprekende partner wanneer het gaat om berichtgeving over niet-westerse landen, en met grote regelmaat worden lokaalmondiaal-medewerkers gevraagd om op te treden als deskundigen op het terrein van journalistiek over internationale samenwerking.

We willen een steeds groter Nederlands publiek bereiken, ook kijkers en lezers die zich gewoonlijk niet in onze onderwerpen interesseren. Dit doen we enerzijds door uit te zenden op regionale omroepen, en anderzijds door samen te werken met onverwachte partners, bijvoorbeeld de studentennetwerken rond Beyond (y)our World.

Ook wil lokaalmondiaal een levendige en vruchtbare discussie op gang brengen over de toekomst van ontwikkelingssamenwerking, zowel door middel van onze journalistieke producties als door het organiseren van debatten. In 2009 zetten we samen met *Vice Versa* en ICCO een debatserie op, en zoeken we naar creatieve, originele debatsvormen over de verkiezingen in El Salvador en rond de millenniumdoelen-documentaires van onze Britse partner TVE.

De steun die we via Free Voice en World Press Photo van de Nationale Postcodeloterij krijgen voor The Road to 2010, sterkt ons in ons optimisme en vertrouwen in de toekomst. We kijken uit naar de ontmoetingen met Afrikaanse journalisten en naar de inspiratie van de vele anderen die we het komende jaar hier en daar onderweg zullen tegenkomen.

Marc Broere en Stefan Verwer

9

Jaarrekening

DOEL EN ACTIVITEITEN

Lokaal Mondiaal is sinds 2000 als stichting geregistreerd, onder nummer 09123164 bij de Kamer van Koophandel Centraal Gelderland te Arnhem. In haar communicatie hanteert de stichting de handelsnaam lokaalmondiaal.

De doelstellingen van lokaalmondiaal zijn als volgt vastgelegd in de statuten:

'1. bewustwording creëren over internationale samenwerking en ontwikkelingslanden vanuit het lokale en regionale perspectief;

2. het informeren over en stimuleren van de activiteiten op het gebied van internationale samenwerking en duurzame ontwikkeling;

3. het creëren van draagvlak binnen de media voor het uitzenden van programma's over (initiatieven voor) ontwikkelingssamenwerking en duurzame ontwikkeling;

4. het maken, ontwikkelen en/of bedenken van (televisie)programma's;

5. het verrichten van alle verdere handelingen die met het voorstaande in de ruimtste zijn verband houden of daartoe bevorderlijk zijn.

Naast bovengenoemde hoofddoelstellingen probeert lokaalmondiaal integratie, onderlinge verdraagzaamheid en belangstelling voor internationale samenwerking te bevorderen door in haar programma's aandacht te besteden aan culturele normen, waarden en gewoonten van migranten en minderheidsgroeperingen die in de zendgebieden van de tv-zenders gevestigd zijn.'

Het besteedbaar vermogen bedraagt per 31 december 2008 € 48.579

Balans per 31 december 2008

Alle bedragen zijn vermeld in euro's

ACTIEF	31 december 2008	31 december 2007
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Inventaris	4.043	5.385
Apparatuur	5.551	10.529
Computers	<u>16.736</u>	<u>9.076</u>
	26.330	24.990
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
Debiteuren	110.234	139.232
Nog te ontvangen bedragen	73.132	79.210
Vooruitbetaalde bedragen	<u>63.179</u>	<u>16.051</u>
	246.545	234.493
Liquide middelen	144.191	106.313
Totaal	<u><u>417.066</u></u>	<u><u>365.796</u></u>
PASSIEF		
EIGEN VERMOGEN		
Besteedbaar vermogen	48.579	45.738
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren	70.226	31.413
Belastingen en premies sociale verzekeringen	9.372	24.244
Vooruitontvangen bedragen	239.330	242.851
Nog te betalen bedragen	<u>49.559</u>	<u>21.550</u>
	368.487	320.058
Totaal	<u><u>417.066</u></u>	<u><u>365.796</u></u>

Staat van Baten en Lasten over 2008

Alle bedragen zijn vermeld in euro's

	Realisatie 2008	Begroting 2008	Realisatie 2007
Baten			
Subsidies en opbrengsten uit projecten	793.941	801.544	629.591
Uitvoeringskosten eigen organisatie			
Organisatiekosten	160.503	179.860	149.651
In % van baten eigen fondsenwerving	20,2%	22,4%	23,8%
Netto baten	633.438	621.684	479.940
Totaal beschikbaar voor doelstelling	633.438	621.684	479.940
Besteed aan doelstelling			
Productiekosten	630.597	621.684	474.691
Overschot	2.841	0	5.249
Overschot is toegevoegd aan het vrij besteedbaar vermogen	2.841	0	5.249

Algemene toelichting

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Algemeen

Indien niet anders is vermeld worden de activa, voorzieningen en de schulden opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen op basis van de economische levensduur.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, rekening houdend met mogelijke oninbaarheid, bepaald door individuele beoordeling.

Eigen vermogen

Aan deze post wordt het saldo van de staat van baten en lasten toegevoegd dan wel onttrokken.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Voor de bepaling van de resultaten worden naast de beginselen van voorzichtigheid, realisatie en toerekening van uitgaven en ontvangsten aan de periode waarop ze betrekking hebben, de volgende meer specifieke grondslagen gehanteerd:

Subsidies en opbrengsten uit projecten

Onder dit hoofd zijn opgenomen de door de verschillende niet-gouvernementele organisaties en particuliere instellingen verstrekte bijdragen ten behoeve van uitvoering van activiteiten en de opbrengsten van in opdracht gemaakte documentaires.

Kosten eigen organisatie

Onder de kosten eigen organisatie worden verstaan de in het jaar bestede, respectievelijk de aan het jaar toe te rekenen bureaunkosten, alsmede de kosten voor de organisatie van lokaalmondiaal.

Lonen en salarissen, sociale lasten en overige kosten

De personeelskosten en overige kosten worden gewaardeerd tegen de werkelijk bestede bedragen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa worden berekend door middel van vaste percentages van de verkrijgingsprijs, op basis van de economische levensduur.

Toelichting bij de Balans

	2008	2007
Materiële vaste activa		
Boekwaarde per 1 januari	24.990	32.012
Investeringsen	<u>16.232</u>	<u>8.325</u>
	41.222	40.337
Desinvesteringen	928	
Afschrijvingen	<u>13.964</u>	<u>15.347</u>
Boekwaarde per 31 december	<u><u>26.330</u></u>	<u><u>24.990</u></u>
<i>De afschrijvingspercentages zijn als volgt:</i>		
Inventaris		20%
Apparatuur		20-33,33%
Computers		20-33,33%
<i>De investeringen in 2008 zijn als volgt te specificeren:</i>		
Microfoons 2x		573
HD Mini DV Cam		688
MacBook		1.270
MacMini		718
Laptop HP		1.391
Laptop Media Markt 2x		798
I Mac		1.448
Unit4 Multivers 2009		8.107
Acer Aspire X1700 / P221W 2x		777
Printer Dell Laser 2335dn		<u>462</u>
		<u><u>16.232</u></u>
<i>De desinvesteringen in 2008 zijn als volgt te specificeren</i>		
Laptop HP		<u><u>928</u></u>
Debiteuren	31-12-2008	31-12-2007
Nominale waarde	<u><u>110.234</u></u>	<u><u>139.232</u></u>

Toelichting bij de Balans vervolg

	31-12-2008	31-12-2007
Nog te ontvangen bedragen		
NCDO, bijdrage Bouwen aan de Wereld 2007	4.000	24.000
NIZW, bijdrage Beyond (y)our World 2006	-	9.840
Ministerie van Buitenlandse Zaken	2.346	12.236
NJI bijdrage Beyond (y)our World 2007	-	9.195
NCDO Beyond (y)our World	38.238	-
Nog te factureren bedragen	-	23.939
Wereldwinkels film 4	10.203	-
VROM	3.936	-
IUCN symposium	2.736	-
IUCN videoboederschap	1.200	-
NCDO Arnhem 2015	280	-
NCDO Op hoop van zegen	3.525	-
Vivare, van Riebeeckstraat	6.668	-
	<u>73.132</u>	<u>79.210</u>
Vooruitbetaalde bedragen		
Ziekteverzuimverzekering	11.525	8.131
MacBook voor SlingerTV	-	3.540
Huur januari 2008	-	2.191
Ziekengeld	-	1.533
Waarborgsom	225	225
Verzekeringen	2.703	431
Vakliteratuur	62	-
Pro recht combinatie zakelijke markt	218	-
Nat. Onderwijs tentoonstelling 2009	595	-
Domeinregistratie	333	-
Kosten Beyond (y)our World	25.144	-
Kosten TVE	18.861	-
Gebruiksrechten / ondersteuning multivers '09	2.838	-
Kosten Vice Versa 2009	675	-
	<u>63.179</u>	<u>16.051</u>
Liquide middelen		
Postbanken, rekening courant	144.031	106.313
Kas	160	-
	<u>144.191</u>	<u>106.313</u>

Toelichting bij de Balans vervolg

	2008	2007
Besteedbaar vermogen		
Stand per 1 januari	45.738	40.489
Overschot boekjaar	<u>2.841</u>	<u>5.249</u>
Stand per 31 december	<u><u>48.579</u></u>	<u><u>45.738</u></u>
Crediteuren	31-12-2008	31-12-2007
Crediteuren	<u>70.226</u>	<u>31.413</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	938	-
Loonheffing	10.739	14.751
Pensioen	<u>-2.305</u>	<u>9.493</u>
	<u>9.372</u>	<u>24.244</u>
Vooruitontvangen bedragen		
Oxfam Novib, bijdrage		
Bouwen aan de Wereld 2009 c.q. 2008	100.000	100.000
Ministerie van Buitenlandse Zaken, bijdrage 2007	-	3.000
NCDO, Beyond (y)our World	-	80.000
IICD Uganda	-	1.500
ICCO, mondiaal nieuws	-	3.000
Oxfam Novib, project	-	1.500
Cookit film	-	2.000
Vodafone, bijdrage Slinger TV	10.552	46.951
IICD, vooruitgefactureerd	-	200
Borg deelnemers Beyond (y)our World	-	4.700
TVE website	13.608	-
Cordaid, El Salvador	10.000	-
NCDO, Life on the Edge	23.450	-
Oxfam Novib, Vice Versa	46.500	-
ICCO, El Salvador	25.000	-
ICCO, Lokale hulpverleners	1.820	-
Hivos, Lokale hulpverleners	5.600	-
NCDO, Arnhem mondiaal	840	-
Vivare, renovatie Van Riebeeckstraat	1.400	-
Both Ends, sfeerverslag symposium water	560	-
	<u>239.330</u>	<u>242.851</u>

Toelichting bij de Balans vervolg

	31-12-2008	31-12-2007
Nog te betalen bedragen		
Vakantiegeldverplichting	13.710	10.248
Nettolonen	-	1.226
Nog te betalen kosten	31.198	7.430
Nog te betalen declaraties	4.651	2.646
	<u>49.559</u>	<u>21.550</u>

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

Subsidies en opbrengsten uit projecten	Realisatie 2008	Begroting 2008	Realisatie 2007
Oxfam Novib	126.500	126.500	116.159
EVS	1.500	-	500
NCDO	203.036	190.040	84.471
Xplore	-3.146	-	46.925
Hivos	45.014	50.000	-
ICCO	115.495	98.000	76.917
Ministerie van Buitenlandse Zaken	49.746	3.000	58.180
Stichting Oikos	6.766	12.000	21.172
CNV	6.500	-	3.000
Wereldwinkels	18.670	17.599	23.466
Bijdrage studenten Beyond (y)our World	19.700	-	20.300
Illimani	1.111	-	800
Kerk in actie	1.709	-	-
Lux Nijmegen	8.000	10.000	8.105
D-reizen	3.302	-	-
Osmose	150	-	8.214
Context	1.155	-	1.000
IICD	4.248	1.500	13.670
St. Solar Cooking	2.000	2.000	7.965
IUCN NL	13.965	8.375	1.600
Vodafone	36.399	44.000	8.049
Hogeschool Windesheim	6.206	-	-
VROM/SMOM	78.708	5.000	-
Bedrijfsfonds voor de pers	-	78.000	-
Vivare	7.849	60.000	-
TVE	3.089	-	-
EEN	3.550	3.000	15.342
Readers Brand Media	3.062	-	-
Advertentie-inkomsten	4.879	-	-
Arnhem Mondiaal	9.160	-	-
MDF	4.000	-	-
PUM	-	-	4.113
Cordaid	-	-	22.732
Somo	-	20.741	2.960
Dick Scherpenzeel Stichting	-	40.000	47.035
Overige inkomsten	11.618	31.789	59.648
Totaal subsidies en opbrengsten uit projecten	793.941	801.544	629.591

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten vervolg

ORGANISATIEKOSTEN	Realisatie 2008	Begroting 2008	Realisatie 2007
Kosten kantoor			
Huur kantoorruimte	26.484	26.000	25.406
Afschrijving inventaris	1.342	1.500	-
Kantoorkosten	7.389	6.500	7.676
Telefoonkosten	9.034	7.000	6.516
Drukkosten	2.485	5.000	8.708
<i>Subtotaal</i>	<u>46.734</u>	<u>46.000</u>	<u>48.306</u>
Loonkosten			
Directeur	57.339	62.000	47.500
Coördinator Stafbureau	-	-	11.304
Stafmedewerker financiën	13.800	17.160	10.800
Stafmedewerker administratie	18.380	22.500	18.525
Stafontwikkelingskosten	150	5.000	-
Ziekteverzuimverzekering	14.945	8.700	8.695
Voorziening pensioenen	-	-	-11.358
Loonkostensubsidies	-9.000	-	-
Overige personeelskosten	1.367	4.000	3.858
<i>Subtotaal</i>	<u>96.981</u>	<u>119.360</u>	<u>89.324</u>
Bestuurskosten/Stichtingskosten			
Accountantskosten	7.517	5.000	5.344
Verzekering	4.793	4.000	3.591
Onkosten bestuursleden	2.431	4.500	3.086
Representatiekosten	2.047	1.000	-
<i>Subtotaal</i>	<u>16.788</u>	<u>14.500</u>	<u>12.021</u>
Totaal organisatiekosten	<u>160.503</u>	<u>179.860</u>	<u>149.651</u>

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten vervolg

PRODUCTIEKOSTEN	Realisatie 2008	Begroting 2008	Realisatie 2007
1 Bouwen aan de Wereld			
• Productiekosten			
Kosten SlingerTV	12.875	16.500	2.478
Techniek	8.134	12.000	12.232
Afschrijving computers	3.192	4.000	3.005
Afschrijving apparatuur	3.120	4.000	4.007
Reiskosten	1.452	2.000	2.154
Muziekrechten	-	1.500	-
Reis- en verblijfskosten internationaal	28.958	27.000	-
Uitzendkosten lokaal	1.417	6.500	6.641
<i>Subtotaal</i>	<u>59.148</u>	<u>73.500</u>	<u>30.517</u>
• Loonkosten			
Hoofdredacteur	61.731	62.000	12.531
Eindredacteur lokale omroepen	-	-	21.367
Redacteuren	73.499	79.000	64.559
Producent	32.058	29.000	-
Editor/camera lokale omroepen	41.112	26.500	53.442
Editor/camera mondiaal nieuws	8.956	23.500	-
Stagiair	1.128	3.000	1.143
<i>Subtotaal</i>	<u>218.484</u>	<u>223.000</u>	<u>153.042</u>
• Projectkosten			
Bouwen aan de Wereld	532	-	-
Films Wereldwinkels	1.160	-	4.136
Gunfree South Afrika	-	-	2.830
Duurzaam Toerisme	186	-	1.944
Cookit-film	433	-	1.431
Cocaboeren Colombia	-	-	360
Film homelessness	-	-	211
Europafonds	36	-	302
Young leaders for nature	105	-	-
Hivos videoboodschap	214	-	-
Jouw Milieu op de Buis	2.203	-	-
Filipijnen IUCN	1.821	-	-
Arnhem Mondiaal	661	-	-
De lokale hulpverlener	1.609	-	-
Op hoop van zegen	12.462	-	-
<i>Subtotaal</i>	<u>21.422</u>	<u>-</u>	<u>11.214</u>
Totaal Bouwen aan de Wereld	<u>299.054</u>	<u>296.500</u>	<u>194.773</u>

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten vervolg

PRODUCTIEKOSTEN	Realisatie 2008	Begroting 2008	Realisatie 2007
2 Niet in het Nieuws			
• Productiekosten			
Afschrijving computers	3.191	4.000	3.005
Afschrijving apparatuur	3.120	4.000	4.007
Reiskosten	1.452	2.000	2.154
Bumastemra internet	928	3.000	928
<i>Subtotaal</i>	<u>8.691</u>	<u>13.000</u>	<u>10.094</u>
• Loonkosten			
Eindredacteur	37.273	36.000	-
Editor/camera	-	26.000	-
Hoofdredacteur	-	-	12.531
Eindredacteur mondiaal nieuws	-	-	8.874
Redacteur mondiaal nieuws	-	-	29.494
Editor/camera mondiaal nieuws	-	-	26.721
Stagiair	1.128	3.000	1.143
<i>Subtotaal</i>	<u>38.401</u>	<u>65.000</u>	<u>78.763</u>
• Kosten internet/intranet			
Hosting	7.486	6.500	6.614
Aanpassing website	11.367	2.500	6.425
ADSL verbinding	832	1.000	1.182
Investeringen	1.667	700	600
<i>Subtotaal</i>	<u>21.352</u>	<u>10.700</u>	<u>14.821</u>
• Projectkosten			
Overleven verplicht	720	-	42.526
EPA	31	-	8.579
Afrika Cup	5.414	-	-
Road to 2010	437	-	-
Oikos Zuid-Afrika	1.824	-	-
Grote Ontwikkelings Quiz	118	-	-
MVO-Tube	10.140	12.000	-
Het Verschil	12	-	-
Kerk in actie	297	-	-
Wereld Sociaal Forum	-	-	8.560
Climate change	-	-	1.959
Mobiele telefonie	-	-	1.083
Tribunaal	-	-	1.098
Meisjesbesnijdenis	-	-	445
<i>Subtotaal</i>	<u>18.993</u>	<u>12.000</u>	<u>64.250</u>
Totaal Niet in het Nieuws	<u>87.437</u>	<u>100.700</u>	<u>167.928</u>

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten vervolg

PRODUCTIEKOSTEN	Realisatie 2008	Begroting 2008	Realisatie 2007
3 Beyond (y)our World			
• Promotiekosten			
Drukwerk	2.485	4.354	4.305
<i>Subtotaal</i>	<u>2.485</u>	<u>4.354</u>	<u>4.305</u>
• Loonkosten			
Coördinator Stafbureau	-	-	11.304
Stafmedewerkers communicatie	63.163	55.526	23.590
Stagiair	1.128	3.000	1.415
<i>Subtotaal</i>	<u>64.291</u>	<u>58.526</u>	<u>36.309</u>
• Projectkosten			
Materiële kosten JOIN DSS + scholing	16.905	12.000	-
Materiële kosten JOIN reiskosten	41.680	58.000	-
Materiële kosten JOIN uitgeven tijdschrift	69.920	60.000	-
Beyond (y)our World 2	31.865	-	-
Reis- en verblijfskosten	-	-	55.538
<i>Subtotaal</i>	<u>160.370</u>	<u>130.000</u>	<u>55.538</u>
Totaal Beyond (y)our World	<u>227.146</u>	<u>192.880</u>	<u>96.152</u>

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten vervolg

PRODUCTIEKOSTEN	Realisatie 2008	Begroting 2008	Realisatie 2007
4 Overige projecten			
EEN campagne	2.399	-	6.788
Festival Mundial	3.831	-	4.672
IICD Uganda	101	-	2.389
Afscheid Piet van Harn	-	-	472
NIMD Indonesië	748	-	253
Unicef Film Kinderen en Aids	-	-	104
Wervingsfilm PUM	-	-	26
Diverse kleine projecten	837	-	1.134
CNV Jongeren	3.324	-	-
Mijn dochter mag een meisje blijven	324	-	-
CIDIN 35 jaar	548	-	-
TVE / Goed TV	2.869	1.500	-
NCDO	1.979	1.200	-
Totaal overige projecten	16.960	2.700	15.838
Onvoorzien	-	28.904	-
Totale produktiekosten:	630.597	621.684	474.691

Overige gegevens

Verwerking saldo

Het overschot is toegevoegd aan het vrij besteedbaar vermogen.

Accountantsverklaring

De accountantsverklaring is opgenomen op pagina 84.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan, die in de jaarrekening vermeld dienen te worden.

Stichting Lokaal Mondiaal
T.a.v. het bestuur
Velperbuitensingel 8
5828 CT ARNHEM

Beoordelingsverklaring

Opdracht

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2008 in dit rapport van de Stichting Lokaal Mondiaal beoordeeld. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de leiding van Stichting Lokaal Mondiaal. Het is onze verantwoordelijkheid een beoordelingsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze werkzaamheden bestonden, overeenkomstig in Nederland aanvaarde richtlijnen met betrekking tot beoordelingsopdrachten, in hoofdzaak uit het inwinnen van inlichtingen bij functionarissen van de Stichting Lokaal Mondiaal en het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de financiële gegevens. Door de aard en de omvang van onze werkzaamheden kunnen deze slechts resulteren in een beperkte mate van zekerheid omtrent de betrouwbaarheid van de jaarrekening. Deze mate van zekerheid is lager dan die welke aan een accountantverklaring kan worden ontleend.

Oordeel

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de jaarrekening, volgens in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, geen getrouw beeld geeft.

Arnhem, 15 april 2009

MatersvanderNet Accountants B.V.

drs. J.A. Maters RA

MN

Kennmerk: Stichting lid 06-4076